Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 182. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ВІВТОРОК, 23-го СЕРПНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. TUESDAY, AUGUST 23, 1977 No. 182. VOL. LXXXIV.

ДИР. ОМЕЛЯН ПЛЕШКЕВИЧ ОЧОЛИВ КРАЙОВУ ГОСПОДАРСЬКУ РАДУ УККА

Чікаго (М. С.). — В суботу 13-го серпня, відбулася тут в приміщеннях кредитової кооперативи „Самопоміч" конференція Крайової Господарської Ради УККА, яку основано в лютому ц. р. В нарадах взяли участь представники братських союзів: УНС, „Провидіння" і Народної Помочі, Централі Українських Кооператив Америки, Ліґи Українських Щадниць, Українського Лікарського Товариства і Союзу Українських Купців, Підприємців і Професіоналістів. Централю УККА репрезентували мґр Іван Базарко, адміністративний директор, та скарбник мґр Уляна Дячук. Юліян Ревай заступав колишню Конференцію Українських Фінансових Установ (КУФУ).

Конференція розглянула, передискутувала і прийняла правильник Ради, основним завдання якої є координувати і унапрямлювати українську економіку в ЗСА. Учасники конференції вислухали інформативного звіту про стан фінансів УККА і його біжучі потреби (реферувала мґр У. Дячук). Мґр І. Базарко поінформував про актуальні проєкти УККА, в яких на перше місце слід поставити поширення аґенд і фінансування Українського Інформаційного Бюра у Вашінґтоні, що його під цю пору очолює інж. Юрій Нестерчук.

Учасники конференції однозгідно вирішили визнати своїм першочерговим завданням зібрати 25-тисячний фонд, необхідний для дальшого ведення і поширення аґенд бюра у Вашінґтоні, яке виявилося вкрай необхідним в зовнішньо-політичних акціях.

На закінчення проведено вибір управи Ради, до якої увійшли: голова — дир. Омелян Плешкевич; д-р Юліян Куляс, перший заступник; М. Сенчишак, другий заступник; д-р Р. Кобилецький, секретар; Р. Моцюк, фінансовий референт; д-р Б. Старух, організаційний референт; д-р В. Нестерчук, пресовий референт; мґр У. Дячук, член.

Місцем осідку Ради є Чікаґо.

КОСМІЧНИЙ КОРАБЕЛЬ „ВОЯДЖЕР" ЛЕТИТЬ В НАПРЯМІ САТУРНА І ЮПІТЕРА

Кейп Каневерал, Фльорида. — В суботу, 20-го серпня, звідсіля запущено в космос ракету „Вояджер" („Мандрівник"), завданням якої є фотографувати поверхні Сатурна і Юпітера та місяців, які кружляють довкола тих плянет, як теж за допомогою інших інструментів збирати різноякісні інформації про ту частину космосу. Хоча зразу після запущення в космос виявилися деякі проблеми з інструментами, які стабілізують полет „Вояджера", як теж не було відомо, чи правильно функціонуватиме крило космічного корабля, до якого прикріплені телевізійні фільмові апарати та інші наукові інструменти, то за кілька годин більшість з проблем розв'язано і „Вояджер" летить в напрямі двох згаданих плянет. Науковці з Крайового Аеронавтичного і Космічного Управління (НАСА) сподіваються, що „Вояджер" зможе теж досліджувати плянету Уран.

„Вояджер" в дорозі в космос.

Цей новий цикл космічних дослідів мають розпочати два „Вояджери", бо на початку вересня має бути запущений другий космічний корабель, ідентичний до того, який вилетів минулої суботи.

Працівники НАСА зазначують, що під час полетів обидва „Вояджери" досліджуватимуть три плянети і дванадцять місяців, що представлятиме собою дуже важливий крок вперед у космічних дослідах, а деякі вважають, що полети „Вояджерів", якщо не виникнуть якісь непередбачені проблеми, можуть бути найважливіші щодо своїх наслідків. Після дослідів згаданих трьох плянет „Вояджери" мають вилетіти поза нашу соняшну систему, тобто в простори, в яких ще ніколи не літали ракети зі Землі. Це станеться щойно десь за десять років, але у „Вояджері", запущеному в космос минулої суботи, находиться платівка під назвою „Звуки Землі", де поміщено послання в різних мовах світу, між ними послання від президента Джіммі Картера та генерального секретаря Об'єднаних Націй,Курта Вальдгайма. Ці послання, як теж приклади клясичної і популярної музики, звуки різних тварин, як теж інформації про технологічні та інші досягнення людства до 1977-го року, призначені для можливих жителів інших плянет і соняшних систем, щоб вони, якщо такі існують, могли дізнатися про Землю і життя на цій плянеті.

КИТАЙСЬКІ КОМУНІСТИ ВІДБУЛИ КОНҐРЕС, ПЕРЕДБАЧАЮТЬ ЗВОРОТ У ПОЛІТИЦІ

Пекін. — Минулого тижня в Китайській Народній Республіці відбулись події, які, згідно з опінією політичних аналітиків, можуть мати переломове значення для світової політики і зближення Китаю до країн вільного світу. В Пекіні офіційно проголошено закінчення XI Конґресу Китайської Комуністичної партії, а теперішній трюмвірат, 56-річний голова партії Гуа Куо-фен, 79-річний міністер оборони Єґ Чієн-їнґ, та 73-річний недавно реґабілітований колишній заступник прем'єр-міністра Тенґ Гсіао-пінґ, формально закріпили за собою владу і проголосили відхід від офіційної та зобов'язуючої досі політики революційного радикалізму, пов'язаного з Мао Тсе-тунґом, і перехід до більш прагматичної політики проповідуваної колись прем'єром Джо Енлаєм. На XI Конґресі Компартії, першому за владування нового голови Гуа Куо-фенґа, були повторно засуджені дії так званої радикальної групи, яку очолювала вдова по Мао пані Чіян Чінґ, яка, мовляв, здержувала економічний розвиток країни і не допускала до проґресу в інших ділянках. Конґрес затвердив на становищі голови Куа Гуо-фенґа і чотирьох заступників голови, між якими знаходиться також вже згадуваний реґабілітований Тенґ Гсіао-пінґ. Нові лідери Китайської Народної Республіки, які знаходяться тепер в більш стабільній позиції, розмовлятимуть цього тижня з державним секретарем ЗСА Сайрусом Венсом, який прибув в понеділок, 22-го серпня ц.р., до Пекіну на переговори,у продовжуючи таким чином зв'язки ЗСА з Китаєм, які розпочав колишній президент Річард Ніксон, підписавши т.зв. Шанхайську резолюцію, яка стала підставою дальших розмов і зв'язків З'єднаних Стейтів Америки з червоним Китаєм. Покищо невідомо, якою властиво буде політика нового китайського трюмвірату, але пресові аґенства кількакратно згадують бажання нових китайських лідерів поліпшити економічну ситуацію в країні, одержати нову, модернішу зброю для китайської армії і взагалі „маршувати вперед у XXI століття". Голова Компартії Гуа Куо-фенґ кількакратно у своїй промові підкреслював, що Китай мусить здобутися на зусиля, щоб перетворити Китайську Народну Республіку в „модерну і сильну соціялістичну країну". Ці зусилля мусять завершитися супіхами до 2000-го року. Конґрес також проголосив закінчення т.зв. „Культурної революції" в Китаї, яка коштувала китайському народові багато жертв і крови. В закордонній політиці китайські лідери покищо додержуватимуться лінії Мао Тсе-тунґа, тобто вороже ставлення до Совєтського Союзу залишається незмінним, а американсько-китайські відносини нормуватимуться безпосередніми зв'язками і вже згадуваною Шанхайською резолюцією. Кореспонденти інформують, що Китай настоюватиме, щоб ЗСА якнайскоріше відв'язалися від Тайвану, який є причиною застою у переговорах між ЗСА і Китаєм. Китайські лідери не надіються, що приїзд державного секретаря Сайруса Венса зможе змінити ситуацію, беручи під увагу недавню заяву президента Картера у цій справі. Китайські вимоги в нічому не змінилися: Пекін вимагає відтягнення залишеного персоналу ЗСА у числі 1,000 осіб, зірвання дипломатичних і всяких інших зв'язків з Тайваном і анулювання договору між ЗСА і Тайваном, підписаного в 1954 р.

П'ЯТЬ РОКІВ УВ'ЯЗНЕННЯ ЗА ОДИН ВІРШ — ВИРОК МИКОЛИ ГОРБАЛЯ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід продістався судовий вирок над поетом, учителем естетики Борщівського технікуму, Миколи Горбаля. Суд над Горбалем відбувся 13 квітня 1971 р. в Тернопільському обласному суді. Сам суд тривав тільки чотири години. Горбаля засудили на 5 років таборів і 2 роки заслання за авторство поеми „Дума". Від 1971-1972 рр. Горбаль відбував ув'язнення у Мордовських таборах, згодом, від 1972-1975 рр. — в Пермських таборах. Горбаль сьогодні знаходиться на засланні в Томській області в РСФСР. Нижче подаємо уривки з вироку Горбаля. Повний текст появиться в збірці самвидавних документів у видавництві „Сучасність".

ВИРОК
ІМЕНЕМ УКРАЇНСЬКОЇ РАДЯНСЬКОЇ СОЦІЯЛІСТИЧНОЇ РЕСПУБЛІКИ

1971 року 13 дня місяця квітня судова колеґія кримінальних справ Тернопільського обласного суду в складі:

Головуючого — Ярового І. І.

Народних засідателів — Гарасименко П. С., Будний М. С., секретар — Зіневич В. В., при участи прокурора — Дармограя П. І., розглядала у відкритому судовому засіданні в місті Тернопіль справу обвинуваченого —

ГОРБАЛЯ, Миколи Андрійовича, 6 травня 1941 року народження, уродженця с. Воливець, Горлицького повіту ПНР, жителя міста Борщева, Борщівського району, Тернопільської области, українця, безпартійного, студента заочника 2 курсу Івано-Франківського педінституту, не судженого раніше, нежонатого, до арешту працював викладачем естетики в Борщівському технікумі механізації сільського господарства, зі селян, военнозобов'язаний; за статтею 62, ч. 1, КК УРСР, колеґія —

ПОСТАНОВИЛА:

Підсудний Горбаль, Микола Андрійович, будучи вороже настроєним у відношенні до радянської влади, став на боротьбу проти радянської влади шляхом розповсюдження написаного ним так званого твору „Дума" антирадянського націоналістичного змісту...

Названий твір у віршовій формі він почав писати 1968 року і закінчив літом 1969 року, даючи йому назву „Дума". В ньому він веде наклеп на радянську дійсність і національну політику КПРС і радянського уряду, що, мовляв, Україна в складі СРСР знаходиться в залежному від Росії положенню, що радянська влада знущається над радянським народом. Він закликав до боротьби проти радянської влади.

З метою обробітки громадян в антирадянському націоналістичному дусі, підсудний Горбаль названий твір розповсюджував серед свого оточення, в чому прямо показує його звернення до читачів у другому примірнику „Думи": „Зараз післав свої думки серед людей, чую здвигнення душі: чи здвигне моя думка хоч одне серце, чи знайде вона резонанс, чи знайду побратимів".

Так, проживаючи в Борщеві, літом 1969 року підсудний Горбаль давав читати „Думу" своєму знакомому свідкові Балану І. Д. Весною 1970 року підсудний Горбаль написав другий примірник т. зв. „Думи" і дав читати свідкові Півторакові В. Я.

Окрім того, підсудний Горбаль поширював у усній формі наклепи на радянську дійсність серед своїх співробітників.

Так, у вересні 1969 року в розмові зі свідком Нечипоренком Г. С. він заявив, що в СРСР немає демократії, і, що про неї тільки пишуть...

У творі „Дума" підсудний Горбаль висловлюється проти внутрішньої і зовнішньої політики радянського уряду...

Пояснення підсудного Горбаля про те, що під час писання „Думи" він не мав на меті вести боротьбу з радянською владою, відкинено змістом самого твору „Дума" і свідченням вище згаданих свідків...

Уважаючи, що підсудний Горбаль здійснив особливо небезпечний державний злочин, колеґія вважає необхідним призначити йому міру покарання — позбавлення свободи в рамках санкцій ч. І, ст. 62 КК УРСР з відбуттям міри покарання у виправно-трудовій колонії строгого режиму і засланням після відбуття міри покарання... На засадах викладених і керуючись ст. ст. 323, 324 КПК УРСР, колеґія

ЗАСУДИЛА

Горбаля, Миколу Андрієвича за ст. 62 ч. І КК УРСР на 5 (п'ять) років позбавлення волі з відбуттям покарання у виправно-трудовій колонії строгого режиму і засланням на 2 два роки зобов'язуючим поселенням на території Комі АРСР...

УВУ став місцем і осередком зустрічі українських інтелектуалістів

Мюнхен (УВУ). — У викладах на літньому семестрі Українського Вільного Університету прийняло участь у 1977 р., крім 25 професорів і викладачів із чотирьох країн Західньої Европи (Німеччини, Франції, Англії й Голляндії), 19 членів Професорського Збору з-поза океану (з Америки й Канади), що становить 43,6%. Таким чином, УВУ стався місцем зустрічі українських інтелектуалістів із цілої нашої діяспори, тим більше що використано нагоду перебування такої великої кількости професорів до відбуття різних — старанно підготовлених нарад: Професорської Ради (тобто Загальних Зборів Професорської Колеґії), Факультетських Рад філософічного факультету та факультету права й суспільно-економічних наук, як теж низки фахових нарад по спеціялізованим групам.

Вечори були використані до зустрічей із українською громадськістю Мюнхену та околиць; завдяки дуже старанно дібраним темам та прелеґентам ті вечірні зустрічі втішалися в біжучім році спеціяльним зацікавленням (в пересічі 56 учасників, що зокрема треба уважати дуже великим показником, якщо зважити, що доповіді відбувалися іноді під ряд кілька разів кожного дня.) Дуже позитивним було, що доповідачі походили із різних середовищ, що вказувало на унікальну ролю УВУ бути лучником між різними тенденціями, які панують тепер в українській спільноті.

На доповіді Леоніда Плюща, присвяченій українській модерній поезії (Молодий Тичина —Калинець), яка відбулася 20 липня, заля була вщерть переповнена і присутні мали нагоду переконатися, наскільки добре був прелеґент обізнаний із

(Закінчення на стор. 6-ій)

Ізраїль відкидає критику ЗСА в справі осель

Єрусалим. — Ізраїльський уряд прем'єра Менахема Беґіна в неділю, 21-го серпня, відкинув минулотижневу критику Державного департаменту ЗСА та урядів кількох країн Західньої Европи, як теж арабських держав в справі розбудови нових ізраїльських осель на арабських землях, окупованих під час війни 1967-го року, заявляючи, що нові оселі „не стануть перешкодою для старань встановити тривалий мир на Близькому Сході". Після закінчення своїх тижневих нарад, ізраїльський кабінет оприлюднив заяву, яка не тільки відкидає критику з боку ЗСА та інших країн, але теж зазначує, що Ізраїль не може погодитися з твердженнями, що „поселення жидів на ізраїльській землі є нелеґальним". Як відомо, прем'єр Беґін і очолюваний ним консервативний бльок Лікуд вважають, що території на західньому березі ріки Йордан — це „частина історичної батьківщини ізраїльського народу", а не окупована арабська територія.

Людські права темою міжнародної конференції правників

Маніля, Філіппіни. — У понеділок, 22-го серпня, тут розпочалася восьма з черги Світова Конференція для справ миру через право, в якій бере участь біля 4,400 правників з понад 100 країн. Як передбачують коментатори і самі учасники, однією з головних тем на цій конференції буде питання пошанування людських прав у всіх частинах світу. Вже під час першого дня нарад Ремзі Кларк, колишній генеральний прокуратор ЗСА і активіст в таких організаціях, як Міжнародна Амнестія, Американська Спілка щодо громадянських прав, гостро скритикував факт, що конференція відбувається на Філіппінах, твердячи, що конференція щодо міжнародного права не повинна проходити в країні, де вже 5 років існує „вимковий стан" і де по тюрмах сидить велика кількість політичних в'язнів. Кларк, який, як відомо, робив заходи, щоб виступати в ролі оборонця Миколи Руденка і Олексія Тихого, членів Української Громадської Групи сприянню виконанню Гельсінкських угод, яких совєтські власті вже засудили на довгі терміни ув'язнення, заявив під час пресової конференції в понеділок, що буде в Манілі тільки два дні, але не братиме участи в Світовій Конференції для справ миру через право.

Коментатори й учасники передбачують, що правники з країн вільного світу видвигатимуть питання порушення людських прав в державах комуністичного бльоку, зокрема у Совєтському Союзі, а правники з комуністичних держав запречуватимуть ці закиди, вказуючи на порушення тих прав у деяких країнах Південної Америки, Азії та Африки.

У Гантері відбувся величавий похорон сл. п. Івана Володимира Кобзяра

Гантер, Н. Й. (і. к-н) — Від часу існування містечка Гантеру в Кетскільських горах не було там ще такого величавого похорону, як сл. п. Івана Володимира Кобзяря, трагічної жертви автомобільного випадку. У понеділок, 15-го серпня ц. р., о год. 2.20 по пол., серед білого дня, на широкому шляху 23 А, що ним Іван Володимир Кобзяр їздив буквально тисячі разів, відколи 24 років тому поселився у Гантері, — безпосередньо перед його, до речі, позиченим — невеличким автом типу „Гренлін", що ним відвозив додому молодого робітника свого мотелю „Ксеня", велике авто, що їхало з протилежного боку, переїхало середущу жовту лінію і з цілим розгоном в'їхало на нього: автомобільна керма розторощила грудну клітку І. В. Кобзяря, якого добули з трудом з купи поторощеного і горіючого заліза. Згинув теж 17-літній хлопець, Чарлі Торп. Другим автом керувала 64-літня пані Смит з Ютики, яка приїздить до Гантеру до своєї родини, мала вже за собою нещасливі автомобільні випадки і в тому дні везла у своєму великому автомобілі троє своїх внуків: сама вона і діти були тільки легко потовчені.

Св. п. Іван Володимир Кобзяр

Вістка про ту трагічну подію потрясла членами численної родини Покійного та пречисленними його приятелями. Щоби дати можливість прибути його сестрі з Австралії та іншим членам найближчої родини з Канади — з Віндзору і Вінніпеґу, похорон відбувся щойно в суботу 20-го серпня. Ані велика каплиця похоронного заведення Астона у Гантері, ані чудовп церковця св. Івана Хрестителя у гуцульському стилі, до постання якої у великій мірі причинився Покійний (був секретарем і першим касиром Церков-

(Закінчення на ст. 6-ій)

РОЗГОРТАЄТЬСЯ ПІДГОТОВА ДО ВЕЛИКОЇ МАНІФЕСТАЦІЇ В ДЕНЬ ОБОРОНИ ПРАВ УКРАЇНИ

Ню Йорк (І. Сєрант). — В четвер, 18-го серпня ц. р. тут в домівці УККА-СУА відбулося пленарне засідання Ділового маніфестаційного комітету, в склад якого входять представники Екзекутиви Українського Конґресового Комітету, представники Відділів УККА Східнього Побережжя ЗСА та представники організацій Великого Ню Йорку. Ціллю засідання було перевірити пророблену роботу для переведення великої маніфестації по П'ятій евеню в Ню Йорку в дні 18-го вересня 1977 в обороні людських прав України.

Є всі дані, що ця запляновaна маніфестація дійсно буде масовою. Надходять відомості, що з усіх сусідніх стейтів та поодиноких місцевостей нюйоркського стейту українське патріотичне громадянство громадно вибирається на маніфестацію. Ця маніфестація у другу річницю Гельсінкської угоди іде якраз по лінії офіційної політики теперішньої Адміністрації президента Картера. Тому і Діловий Комітет очікує, що участь у маніфестації візьмуть високі державні урядовці та законодавці. Мається на думці віцепрезидента Мондела, сенатора Дола та інших. З певністю участь у маніфестації візьмуть конґресмени з Ню Йорку. Діловий Комітет також робить заходи, щоб на цей день з Ізраїля прибув д-р Штерн — загально відомий дисидент, який так мужньо виступав в обороні української мови під час судового процесу у Вінниці. Ідуть заходи, щоб у маніфестації взяли участь, крім д-ра Штерна, інші бувші дисиденти.

Діловий Комітет звернувся з проханням також до наших Владик та духовенства на Східньому Побережжі, щоб вони заохотили усе наше громадянство масово взяти участь у цій маніфестації, — а тим доказати світові, що національні, релігійні та особисті права наших сестер і братів в Україні — це Богом дані права. Блаженнішого Патріярха Йосифа Діловий Комітет просив про благословення.

КУК плянує підручники для Рідних Шкіл в Канаді

Вінніпеґ (КУК). — В 1975 році Екзекутива Президії КУК звернулась до авторів і видавців українських підручників в Канаді із закликом пересилати манускрипти своїх підручників до Програмово-Підручникових Комісій при Крайовому Центрі Українських Шкільних Рад. В цей спосіб автори підручників одержать завчасу фахові заввaги колеґ-педагогів, членів названих комісій, що дасть їм можливість поробити потрібні зміни текстів даних підручників перед їх публікацією. Рівночасно це запевнить рекомендацію тих підручників для вжитку в українських рідних школах.

На пропозицію голови КЦУШР д-ра Б. Білаша пригадується цей заклик усім заінтересованим авторам і видавництвам, з проханням пересилати запроєктовані ними підручники на адресу КЦУШР при централі КУК: Ukrainian Canadian Comittee, 456 Main Strret, Winnipeg, Manitoba, R3B-1B6.

Совєти намагаються доказати, що дисиденти є „кримінальними злочинцями"

Москва. — Совєтські офіційні чинники, підготовляючи процес проти ув'язненого і обвинуваченого у співпраці з американською розвідчою службою Александра І. Ґінсбурґа, жидівського активіста,намагаються у підборі і перепитуванні свідків доказати, що дисиденти є тяжкими кримінальними злочинцями, які заслуговують на строгі виміри кари. Один колишній політичний в'язень заявив західнім кореспондентам, що він був двічі допитуваний органами КҐБ в справі Ґінсбурґа і його активности в минулому та у справі організування антисовєтських матеріялів, які передавалися дисидентами на Захід. Леонід Бородін, якого допитували аґенти КҐБ, заявив, що він відмовився від співпраці, але йому відомо, що КҐБ викликало інших свідків і що їхні свідчення становитимуть головну частину обвинувачень проти Ґінсбурґа. Покищо ще не відомо коли відбудеться процес, але обвинуваченого держать вже більше, як 6 місяців без зв'язків із зовнішнім світом у в'язниці КҐБ Калюґа, містечку віддаленому 110 миль від Москви. Ґінсбурґ був першим членом Комітету нагляду за Гельсінкською угодою, якого арештувало КҐБ. Після нього було ув'язнено голову цієї московської групи Юрія Ф. Орлова і члена групи Анатолія Щаранського. Нічого дивного в цьому немає, — каже Леонід Бородін, — що дисидентів держать в ізоляції дуже часто цілими місяцями без формального обвинувачення. Це один із способів КҐБ ламати в'язнів морально, ще заки вони опиняться перед судом.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Нерозв'язані проблеми

Від часу останньої конференції сімох індустріяльних держав і зустрічі президента Джіммі Картера з союзниками ЗСА, головно представниками держав Північно-Атлантійського Оборонного Пакту (НАТО) в Лондоні, проминуло більше, як три місяці часу. Однак, помимо великого ентузіязму, який панував в часі тривання конференції й індивідуальних розмов Президента ЗСА з поодинокими лідерами европейських держав, прийнятих постанов, узгіднених справ і обіцянок, багато питань, порушуваних тоді провідниками вільного світу, залишилось й досі без відповіді, а так звані транс-атлантичні зв'язки теперішньої Адміністрації у Вашінгтоні з европейськими, зокрема чоловими країнами, не тільки не поліпшились згідно з духом лондонської конференції, але навіть погіршились, якщо йдеться про такі загальні питання закордонної політики, як продовження детанту з Совєтським Союзом, людські права, здержання продажу атомових реакторів таким країнам, як Бразилія чи Південна Африка, які змагають до продукції своєї власної атомової зброї, розброєння і скорочення військових частин в Центральній Европі про що безплідно розмовляють представники американського й европейських урядів ось уже 4-ий рік, та багато інших справ. Правда, деякі справи й проблеми вдалося президентові Картерові бодай частинно розв'язати, знову ж таки в індивідуальних зустрічах у Вашінгтоні з канцлером Західньої Німеччини Гельмутом Шмідтом і прем'єром Італії Джуліо Андреотті, а зокрема злагіднити настанову Шмідта відносно політики людських прав, які становлять інтеґральну частину американської закордонної політики і від якої президент Картер не хоче й не може відступити у переконанні, що охорона людських прав у цілому світі становить підставові вартості американської конституції і уліпшуваних на протязі 200 років існування ЗСА демократичних законів та постанов цієї країни, тим більше, що кампанія в обороні цих прав має універсальний характер без окремого наголосу на будь-яку державу.

Відомий колюмніст щоденника ,,Ню Йорк Таймс'' К. Л. Солцбергер, висловлюючись до цієї теми, писав недавно, що назверх ніби то виглядає все впорядку: европейські партнери з НАТО ніби й не опонують до такого, дещо злагідненого становища ЗСА відносно людських прав, але багато з них, захопившись ,,користями'' політики детанту, все одно вважають кампанію Картера його ,,малою холодною війною'' і тихцем леліють надію, що ця ,,війна'' притихне і вони знову зможуть насичуватись атмосферою ,,миру'' та споводними переселенчими полегшами для своїх громадян, які виявляють охоту виїхати з СССР на Захід.

Також останні потягнення Франції чимало турбують Білий Дім. Президент Франції Валери Жіскар д'Естен вирішив продовжувати атомові випробування за всяку ціну, без огляду на те, які домовлення наступлять між Вашінгтоном , Москвою і Лондоном. Одинокою передумовою припинення таких переговорів була би обіцянка уряду ЗСА уможливити Франції доступ до нових технологічних винаходів. При тому обидві держави — Західня Німеччина і Франція, відмовляються від припинення експорту атомових реакторів для заінтересованих країн, зокрема Бразилії, Савдійської Арабії, Південної Африки та інших.

Всі ці питання, які в часі лондонської конференції виглядали розв'язаними, або знаходились на шляху до позитивного полагодження, й далі комплікують нестабільну політичну ситуацію Заходу, а деякі з них, як, наприклад, стабільність покупної ціни доляра в міжнародних торговельних відносинах, зріст сили індустріяльних країн Азії тощо, ще й далі залишаються без відповіді й розв'язки.

Проте, найгрізнішою проблемою Заходу залишається опортуністична неохота протиставитись злонаміреній кампанії Москви і плекання надій на цілковиту ,,розрядку''. Ці настрої зручно використовують кремлівські верховоди, щоб порізнити вільні країни між собою і улегшити експансивне проникання на Захід комуно-московського імперіялізму. Розв'язку цього питання слід би поставити на першому місці, бо — як заявив в Лондоні генеральний секретар НАТО Лунц, — якщо Захід ставитиме добробут і гроші понад свободу, то втратить одне й друге.

В. Ґут Кульчицький

ЕВРОКОМУНІЗМ: СПРОСТОВУВАННЯ І ПІДСУМКИ

Вже на протязі багатьох століть латинська сентенція голосить: — ,,Amicus Plato sedmagis amica veritas", тобто — іншими словами — хоч і люблю я мого вчителя, то все таки більше люблю правду, і коли мій учитель помиляється, то я не вагаюся про це йому сказати. Відбито тут оту одвічну боротьбу в людині, у якій почування — любов, ненависть, заздрість, гордість — стараються збити розум із притаманного йому шляху об'єктивности, безсторонности, стриманости.

У дискусії оця одвічна боротьба відограє величезну ролю. Вона може перемінити дискусію на пусту балаканину чи заїлу сварку, або може зробити її творчою, продуктивною.

У традиційній ліберальній демократії, яка панує тут у ЗСА, дискусія є основним стрижнем її нормального функціонування. Тому то так важно, щоб кожний громадянин ЗСА (а українці у ЗСА у подавляючій більшості є громадянами ЗСА) плекав у себе оту латинську сентенцію.

Одною із проблем на світову скалю, яка широко нині обговорюється, зокрема в Европі й в ЗСА, є проблема еврокомунізму. Наскільки вона складна показує факт, що на протилежних кінцях станули державні секретарі ЗСА: бувший — Кіссінджер і теперішній — Венс.

Розвинулася дискусія про еврокомунізм і на сторінках ,,Свободи". Ми включилися у ту дискусію критичною аналізою думок на дискутовану тему проф. Ґаті. На нашу аналізу відгукнувся М. Бараболяк. На жаль, його голос, на нашу скромну думку, є матеріялом радше для розмов про саму техніку дискусії, як до суті її предмету. Ось докази:

1. Загальною темою есею проф. Ґаті була не ,,загроза" еврокомунізму, як то суґерує своїм виступом наш шановний опонент, але даеко ширша і більш підставова проблема можливости ,,европеїзації" комунізму, і в такому то засягу ми вели нашу критичну аналізу.

2. Навівши наше заключення, що перемога почувань над розумом у статті проф. Ґаті обнижує її вартість, М. Бараболяк каже: — ,,Відважний закид у бік визначного науковця та й через те у бік видавця ,Форейн Аферс' Вілліяма Банді, теж визначного знавця міжнародної політики." А для дискусії не є важне, чи закид є відважний чи полохливий, але чи він є слушний чи ні, правдивий чи фальшивий. Проф. Ґаті є визначний науковець. Але це ще не означає, що він є непомильний. Знов же ж, у якому б то не було журналі, не всі статті є на однаковому рівні й однакового призначення. От, наприклад, В. Банді, поміщуючи у січневому числі ,,Форейн Аферс" статтю голови секції закордонних справ політбюра французької компартії, в якій є дуже багато чисто пропаґандивного матеріялу, напевно не думав, що читачі сприйматимуть усе, про що говорить ,,товариш" Канапа, як догму, бо ж він знає, що більшість читачів його квартальника є достатньо вироблена, щоб сприймати друкований матеріял критично.

3. Припускаємо, що, можливо, бувши у полоні емоцій при читанні як нашої статті, та і есею проф. Ґаті, наш шановний дискутант не добачив того, що то не ,,Кульчицького цікавить зокрема питання щирости еврокомунізму", а таки самого проф. Ґаті, який цьому питанню присвятив аж одну третю свого есею.

4. Так же ж само не ,,Кульчицький на проблему ,щирости' еврокомунізму так скептично дивиться", але таки знов же ж сам проф. Ґаті. Переглянувши у другому розділі, присвяченому якраз питанню ,,щирости", арґументи за і проти, він є схильний прийняти як автентичні тільки короткоречинцеві цілі еврокомуністів, бо вони для еврокомуністів є ,,одиноким способом дістатися до влади."

5. І дальше: ,,Автор статті у ,Свободі' фальшивими називає" не ,,гіпотези" проф. Ґаті, але його заложення. Ствердивши, що ,,...заложення, якщо не повністю то частинно, фальшиві", ми зараз навели ряд довгих цитат із статті проф. Ґаті, де ті заложення викладалося, та наші докази, які мали доводити фальшивість заложень. Велика шкода, що мій шановний опонент не посилувався якраз оті докази опрокинути.

6. Як арґумент, М. Бараболяк пропонує читачам ,,Свободи" статтю Джеймса О. Ґолдсборо, бо ,,там є цікаві інформації про цей рух і ці інформації теж піддержують гіпотези проф. Ґаті, що це дуже серйозний рух, який дуже-а-дуже непонутру Кремлеві." Тим часом, у Дж. О. Ґолдсборо воно виглядає ось як:

Починає він свою статтю наведенням слів генсека компартії Франції, Марше, який у Мадриді сказав: — ,,Мене вразив учора наголовок на фронтовій сторінці реакційного французького часопису, який голосив: ,Еврокомунізм — це фарса'. А я кажу, він не є фарса. Він є щось серйозне". Зараз же по цій цитаті Ґолдсборо від себе питає: — ,,Але наскільки серйозне? Це є питання." І дальше на 14-ти сторінках він старається це питання розв'язати, доходячи вкінці до таких висновків: а). ,,Хоч три партії чуються уже зовсім вигідно із своєю новою наліпкою, їхні наставлення до багатьох справ є далекі від ідентичних." б). ,,Ніхто не є певний, куди еврокомунізм може запровадити; чи викажеться він остаточно більш турбуючим для Східньої Европи, чи для Атлантійської спільноти."

7. М. Бараболяк пише: — ,,Якщо йдеться про проблему ,щирости'..., то Голдсборо покликається на енунціяції голови департаменту міжнародних зв'язків Італійської комуністичної партії, Серджійо Сеґре, друковані у ,Форейн Аферс' за липень 1976 р., де Сеґре наводить досить переконаливі арґументи, щоб зменшити недовір'я до европейського комуністичного руху." А от як то в дійсності Ґолдсборо покликається на Сеґре: — ,,Помимо нової поміркованости, питання ,обману", — поступування в такий спосіб, який фаворизував би Совєтський Союз, аспект, піднесений на цих сторінках останнього року Серджійом Сеґре з італійської партії, — дальше стоїть." І це все. Ніде більше у статті ані Сеґре ані його ,,досить переконливі арґументи" не згадуються.

8. А ще шановний опонент пише: — ,,Нема теж небезпеки ,фінляндизації', бо демократичні групи за сильні, щоб комуністи могли добути перевагу." Зовсім мильне розуміння цього явища. Недавно С. Л. Солцберґер у своїй постійній колюмні у щоденнику ,,Ню Йорк Таймс" дав таку дефініцію: ,,Під ,фінляндизацією' розуміється попадання західньоевропейських націй під домінування Росії, з деякою толеранцією внутрішніх свобід." Отже, не сила комуністичної партії приводить до ,,фінляндизації", але слабість нації візаві сили Росії.

У ,,Свободі" від першого виступу М. Бараболяка (7/4) появилося вже вісім статтей (поза редакційними) на тему еврокомунізму. Та це питання дуже широке. Охопити його повністю не є легко, а ще важче вглибитися у саму суть. Розшуки за

(Закінчення на ст. 5-ій)

Остап Сокольський

ДИВІЗІЙНИКИ В ОЧАХ БРИТІЙЦІВ

Зимою 1947 р. до табору воєнно-полонених дивізійників у Ріміні прибула британська Комісія для прочищування втікачів під проводом Д. Галдейна Портера. Після перевірення поверх 200 дивізійників, Портер написав 21 лютого 1947 р. рапорт для британського уряду про українців в Таборі відокремленого ворожого персоналу в Італії.

Рапорт цей не тільки надзвичайно прихильно написаний, але Портер у своєму заключенні рекомендує признати дивізійникам статус ДіПі, або перевезти їх з Італії, щоб, коли ввійде в силу договір Італії зі Совєтським Союзом, Італія не була змушена передати дивізійників Совєтському Союзові.

Портер звітує, що на день 16 лютого 1947 р. в таборі перебувало 8,272 старшин, підстаршин і стрільців Першої Української Дивізії, з чого 218 були постійно затруднені поза табором у ,,робочих командах''. Пересічний вік дивізійників був нижче 30 літ життя.

На цей стан табору складалися такі військові одиниці:

Перший Піхотинський Полк	1,203
Другий Піхотинський Полк	1,058
Третій Піхотинський Полк	1,150
Запасний—Рекрутський Полк	2,230
Артилерійський Полк	938
Постачання	320
Піонери	305
Фюзілери	281
Санітарна сотня	221
Зв'язок	205
Проти-танкова сотня	156
Дивізійний штаб	125
Робітнича сотня	76
Армейський штаб	4

Комісія Портера устійнила, що до того часу дивізійники ще не були перевірювані британськими властями. Вони були перевірювані Совєтською місією в їхньому попередньому таборі в Белярії. Ціль Совєтської місії було відокремити всіх совєтських громадян, отже всіх тих, які жили в границях Совєтського Союзу, як теж і тих, які жили на схід від лінії Керзона та на Захід від польсько-совєтської границі з-перед 1939 року.

Совєтська місія прибула до Белярії 13-го серпня 1945 р. під проводом полк. Яковлева і вже по короткому перебуванні там скаржилася британським властям, що ,,мала група жашистів'' в таборі не позволяє більшості голоситись на поворот домів.

Вже 20 серпня 1945 р. прибула додаткова Совєтська місія під проводом ген. Васільова, але зустріла скрайньо вороже наставлення таборовиків. Дивізійники, всі як один, сіли на дорогу, що вела в табір, і не дозволили Совєтській місії ані британським танкам в'їхати в табір. Ген. Васільов разом зі своїм штабом залишив табір 25-го серпня 1945 р. Місія полк. Яковлєва все таки залишилась і перебувала в британськім секторі табору до кінця вересня 1945 р., повідомивши перед від'їздом британські власті, що в таборі майже всі — це совєтські громадяни.

Комісія Портера стверджує, що українці дивізійники, ,,мають право вибору найкращого з двох світів'', бо вони не кваліфікуються за британською дефініцією за совєтських громадян, бо їхнім місцем народження і перебування була Польща, і тому не підлягали б совєтській карі за допомогу ворогові, а тому, що землі, звідки вони походять, не підлягають тепер Польщі, то теж не підлягали б карі польського уряду.

Портер у своєму звіті пише, що помимо того, що більшість дивізійників це добровільці в німецьких збройних силах, які воювали проти британських союзників: Совєтського Союзу і Югославії і що це вже дає ,,пріма фаце підставу клясифікувати їх як зрадників'', то все таки потрібно взяти до уваги мотиви, чому дивізійники пішли добровільно служити ворогові, а саме: ,,надія вибороти правдиво незалежну Україну, нагода відплатитися москалям ,,большевикам'', як їх дивізійники називали, менше з двох лих, між німцями і совєтами, та були такі, що не знали що роблять і пішли за тими, що вже зголосилися.

Рапорт також стверджує, що факт, що українці допомагали німцям, можна уважати припадковим, а не фундаментальним.

У своєму заключенні Портер називає поведінку дивізійників у таборі ,,гідну наслідування'' і він ,,найбільш рішуче рекомендує признати дивізійникам статус ДіПі''. Крім того з притиском закликає британський уряд ,,не великопарними резолюціями'', а чином, щоб І.Р.О. чи І.Ґ.С.Р. закріпило цей статус, щоб італійський уряд, згідно з договором зі Совєтським Союзом, не передав їх Совєтському Союзові. В іншому випадку британський уряд повинен перевезти всіх дивізійників ,,лок, сток енд баррел'' з Італії, ще заки совєтсько-італійський договір ввійде в силу.

І справді, британський уряд послухав рекомендацій Д. Галдейна Портера і його Комісії, бо три місяці пізніше, вже в травні 1945 р., розпочав перевозити всіх дивізійників ,,лок, сток енд баррел'' з Італії до Великої Британії.

Завжди будуть вдячні дивізійники британському урядові, Папі Пієві XII, Архиєпископові Іванові Бучкові, а зокрема Д. Галдейнові Портерові за їхні заходи, щоб не допустити їх насильній депортації до Совєтського Союзу.

Джерело:

Refugee Screening Commision, Report on Ukrainians in S.E.P. Camp No. 374. Italy. RG 26, vol. 147, file 3-43-1.

А. Галан

ЧИ МОЖЛИВЕ ЧУДО?

(До дискусії з приводу статті М. Тарнавської ,,Легковаження літератури")

Я не знаю іншої країни, де до письменників, мистців, науковців ставилися б з такою неповагою й байдужістю, як у нас.

Джордж Кеннан

Я не належу ні до ,,песимістичних оптимістів", як пані Марта Тарнавська, ні до ,,оптимістичних песимістів", як мій колега й приятель Борис Олександрів, а дивлюсь на речі тверезо, без домішки будь-якого ,,ізму".

Отже, щодо того легковаження. Книга примушує думати, книга, за висловом Івана Франка, ,,морська глибина", вносить, сказати б, неспокій у людську душу. Сучасна ж людина має того неспокою ,,по саме нікуди" й природно, що вона відмахується від додаткових ,,книжних'' переживань. Значно простіше й вигідніше сісти навпроти телевізії, уставитись в неї бараном, жувати гуму й дивитись, як талановиті детективи женуться за бандитами, іноді ловлять їх, а іноді стають жертвами свого одчайдушного полювання. Значно цікавіше слідкувати за розвитком телевізійного роману, де все зрозуміло без авторських пояснень, без того ,,психологізму", що породжує неспокій, шарпає нерви. Словом, для чого вивчати географію, коли є візники?

Легковаження літератури виходить із самого нашого стандартизованого життя. Все, що нам треба й не треба знати, піднесуть на таці телевізія й радіо. Навіть над листами — діловими, любовними й якими хочете, можна не думати, бо є такі стандартні ,,підручники". Тільки списати з них і поставити своє прізвище.

Але ж книга живе. Вона не може не жити хоча б тому, що в кожну добу не переводяться автори із сверблячкою в голові і в руках, з непереборним бажанням сказати своє слово... І тут ми підійдемо більш-менш конкретно до заторкненої теми. Тим людям (авторам) байдуже, що за Джорджем Кеннаном,їх не поважають що вони, як казав Остап Вишня, ,,самі пишуть і самі читають", їм, як нашому літописцеві Памві Беринді, присвічує віра в майбутнього, не за їх часу читача.

Ну, а як же видавати книжки теперішнім, еміграційним авторам, за умов браку національного (не комерційного) видавництва, за умов дуже обмеженої кількости читачів? А ось так: налягти на власного мозоля і, не чекаючи меценатів, за якими тужить Б. Олександрів, в матеріяльних муках і сльозах ,,народити" книжку.

До речі, про ,,меценатство". В теперішню пору це слово нагадує мені ільфо-петровського героя Остапа Бендера, що нібито знайшов скарб, схований в одному з дванадцяти стільців, а хлопці-підлітки бігали за ним і просили: — Дяденьку, дай мільйон!

Розуміється, Бендер мільйона не дав, а пізніше ті мільйони в нього відібрали на румунському кордоні.

Проте, якщо Б. Олександрів дістане на вказану ним адресу десять долярів, то й це буде неабияке досягнення.

Орест Городиський

,,ДІЯЛОГИ ЗІ СОВЄТАМИ"

3

В Надвірній ніхто Вінценца не переслухував. В переддень вивозу до Станиславова канцелярист зладив протокол, в якому записав: ,,малі підприємці''. Той ,,писарчук'' мусів поспішати з виготовленням паперів для всіх в'язнів, що від'їжджали до Станиславова, мусів теж подати характеристику в'язня, щоб вищі органи НКВД вже мали підстави ,,до справи''. ,,Справу'' легко було написати, бо майже всі арештанти були задержані на кордоні або в прикордонному поясі. Згодом, за декілька місяців, — роздумує Вінценц, — ті самі ,,злочинці'' напевно одержать вже дещо іншу характеристику їхньої ,,справи''.

Вінценц по своїй вдачі, навіть у прикрих життьових обставинах старався добачити також щось доброго. ,,Доброю'' стороною арешту було те, що т. зв. ,,народна міліція'', яка складалася головно з жидів, (які Вінценца знали), за деяку винагороду робила арештантам малі прислуги та приносила з міста їжу. Настрій серед поляків в арешті, мимо невигод і непевности, був погідний.

Хоч з того арешту можна було легко втекти, то, як каже сам Вінценц, ,,крім умучення відпихав мене від втечі своєрідний австро-польський легалізм, важчий до викорінення, а може власне переконання про пожиточність легалізму на дальшу мету''. Читачеві важко зрозуміти таке наставлення Вінценца, зваживши, що він добре знав відносини в СССР. Не тільки Вінценц, але й інші не спішилися втікати.

27-го жовтня вповні опорожнено тюрму в Надвірній. Під час формування транспорту Вінценц вперше почув з уст совєтського підстаршини жахливо брудну лайку, яка, як знав з часів Першої світової війни, була так типова в царській армії. Червона Армія перебрала ,,традиції'' своєї попередниці.

До Станиславова приїхали рано. З транспорту, з якого було легко втекти, віддалився тільки молодий гімназист. Коли в Станиславові зформували з арештантів похідну колону, ті самі, ще недавно в Надвірній, добродушні вояки, обступили їх з рушницями, з насадженими багнетами, спрямованими на арештантів, і з суворим виразом обличчя провадили їх, вигукуючи як на стадо неслухняних корів. Запроваджено їх всіх до в'язниці при суді, на вул. Білінського. Перед брамою тюрми прийшлося їм досить довго ждати на дощі, заки їх пустили на подвір'я. Енкаведисти, які вже знали, що в транспорті в'язнів знаходиться група, яка зі зброєю в руках старалася продістатися на Мадярщину, згірдливо говорили, що ,,польські бандити шляються по лісах і стріляють в рабочий кляс'' (міліцію та пограничників — О. Го.). Більшість із транспорту ніколи в тюрмі не була, тож і перші враження були різні.

В загальному було відомим, що попасти в руки ЧеКа, чи згодом ГПУ, чи тепер НКВД, нічого доброго не ворожило. Оголошена в швайцарській пресі статистика в 1936 р., що до того часу соєтські органи безпеки знищили понад 1 мільйон ,,контрреволюціонерів'', викликала на Заході слабий відгомін. Щойно московські процеси викликали певну реакцію Заходу.

Приїхавши до станиславівської тюрми, Вінценц загострив свій обсерваційний змисл. Він почав конфронтувати знане з давніших публікацій життя з конкретною дійсністю. Правда, свої міркування записав він по довшім часі, та знаючи обсерваційний хист Вінценца, можна з певністю сказати, що написане - було думками того часу.

Вінценц пише, що в передвоєнній Польщі відомості з-поза герметично замкнених кордонів СССР були скупі та перестарілі, а вістки про голод в Україні, нищення української інтеліґенції, що були друковані в українській пресі, не робили ніякого враження на загал. Під тим оглядом, заявляє Вінценц, вже від Варшави починався нечулий Захід, мовляв ,, то десь там далеко, нас не заторкає, в нас того ніколи не буде''.

Зустрівшись в станиславівській тюрмі з НКВД, Вінценц приходить до висновку, що і та організація перейшла різні реформи, а то й ,,чистки''. Від НКВД вимагають беззастережного послуху для кожноразової лінії партії.

В своїй першій зустрічі з НКВД в Станиславові Вінценц твердить, що ціле НКВД — російська установа, всі друки російською мовою, хоч на них стоїть напис: Українська Радянська Соціялістична Республіка, ціле урядування було російською мовою.

Після не дуже докладної особистої ревізії (синові вдалося заховати другий годинник), запровадили їх обох до келії ч. 32, в якій знайшлися вони, як перші цивілі, серед колишніх польських поліціянтів, що сиділи в тюрмі від першого дня приходу совєтської влади. Крім обсервації ,,совітів'', не занедбує Вінценц реєструвати в своїх спогадах-роздумуваннях також і співмешканців своєї келії.

Першим, що з ним ближче познайомився, був підстаршина поліції, колишній комендант станиці села Верхославиці, з якого походив кол. польський прем'єр Вінценти Вітос. Мав за собою 1—шу світову війну, російський полон, Сибір, громадянську війну, то ж, сидячи тепер, не очікував якихось спеціяльних благ. Про російського селянина не мав високої думки, уважав, що ,,від тих з Росії не можна забагато очікувати''. Опріч того старого поліціянта, були ще два інші: один з Шлеська зажурений, а другий молодий, з добрими товариськими прикметами.

Кожного дня келія поповнялась новими в'язнями. Були залізничники, було також двох, що повернули з Мадярщини, один з них головний книговод Гломб, який перейшовши кордон, замість їхати додому, постановив зголоситися в якомусь уряді. Опинився враз зі своїм помічником в станиславівській тюрмі. В скорому часі число в'язнів станиславівської тюрми переступило 6,000, тобто 10 разів понад передбачений стан.

Одної ночі впущено до келії 5-ох нових в'язнів жидів зі Стрия, з прізвищем Кац. Совєтська влада заарештувала 10-ох Каців, сподіваючись, що попаде їм у руки Кац, кол. польський поліційний конфідент, якому, одначе, пощастило втекти. Всі жиди були активними членами комуністичної партії ще за часів існування польської держави.

Життя в тюрмі було нестерпне. Келія на 6 осіб містила тепер 30. Сварки, бійки, нічні ревізії, поганий харч — отсе були ,,приємності'' совєтської тюрми. Старі тюремні бувальці мали змогу порівняти погані відносини в польск. тюрмах до теперішніх, совєтських.

Комендантом келії обрано Вінценца.

Стрінув Вінценц в келії нашого селянина Іванка, який був членом КПЗУ , але за намовою польської поліції розбив ячейку. Одначе, відповідні акти залишились на поліції, совєти їх знайшли і,у висліді, арештували Іванка. Оповідав про це Вінценцові, бо чув, що той пише книжки про селян, то ,,може і про мене напише''.

Найбільш агресивним із заарештованих Каців був Шапсі, який дуже зблизився до Вінценца. Не говорив багато про себе, але в розмові не раз хотів почути признання від Вінценца для комуністичних досягнень. Вчився на рабіна і, хоч обурювався на порядки в совєтській тюрмі, боронив клясової справедливости, як знаряддя до зламання буржуазії. Скоро, однак, Кац перестав філософувати, бо його не звільняли, а серед в'язнів не міг знайти ,,клясових ворогів.''

Одного дня з пральні віддали в'язням не їхні сорочки. На їхню келію прийшли вишивані сорочки зі взорами з Карпатської України. Вінценц пояснює, що багато гуцулів з Карпатської України (в його термінології ,,з угорської сторони'') з давнього сантименту до Росії, перейшли до Галичини, де їх заарештували під замітом шпигунів (декого навіть розстріляли – О. Го.)

Вінценц присвячує окремий розділ книжки своєму синові, який в тому часі мав 24 роки і закінчив два факультети в Англії та приготовлявся продовжувати свої студії в ділянках магнетизму землі і практичної геофізики. Студіюючи в Англії, був членом лівого крила Партії Праці, а деякі його приятелі брали участь в громадянській війні в Еспанії. Для определення себе по боці ,,лівих'', носив на шиї, замість краватки, червону хустку і беретку еспанських повстанців. Не здавав собі справи з цього, що їх чекає від большевиків. Сам Вінценц очікував найгіршого: транспорт на Сибір або важкі праці, по пояс у воді. [Продовження буде]

Храмове свято в церкві Вознесіння в Мейплвуді

Двадцять другого травня ц. р. в церкві Святого Вознесіння в Мейплвуді, Н. Дж., відбулося Храмове Свято. Воно було започатковано Службою Божою, що її очолили: настоятель цієї церкви о. І. Наконечний, настоятель церкви св. Михаїла з Скрентону, Па., о. Нестор Коваль, протодиякон о. М. Чалий з участю шести вівтарних хлопців. Співав хор під керівництвом дир. Л. Харченка.

Приємно вражало те, що на Свято прибули автобусом з далекого Скрентону, коло 50 осіб членів парафії церкви св. Михаїла на чолі з її настоятелем о. Н. Ковалем та головою Парафіяльного Уряду Михайлом Славичем.

Зокрема відрадним було те, що допомогу в церкві, як: збірка грошей, вітання гостей, як і певний порядок, було в руках парафіяльної молоді, що її очолює — старших Д. Ґудак, а молодших — Лариса Гусак. Члени цих Клюбів активно включаються в працю парафії і дають велику допомогу у збірці коштів: як розігравок, прийнять тощо, на покриття великого мортґеджу в зв'язку з побудовою нової церкви.

По відправі Служби Божої в парафіяльній залі відбувся святочний обід, в якому взяло участь 225 осіб: членів парафії, гостей з церков: Св. Тройці в Ірвінгтоні, Н. Дж., на чолі з настоятелем митроф. протоієреєм д-р Ю. Шумовським, з церкви св. Михаїла зі Скрентону, Па., на чолі з настоятелем Н. Ковалем та інших.

На запрошення голови парафіяльного уряду інж. Л. Гусака, за головним столом посідали: наст. церкви Св. Тройці з Ірвінгтону — о. д-р Ю. Шумовський з паніматкою, о. І. Наконечний з дружиною, протоієрей церкви св. Димитрія з Картерету о. П. Мелех з дружиною, о. протоієрей церкви св. Михаїла зі Скрентону Н. Коваль, протодиякон о. М. Чалий з дружиною, голова парафіяльного Уряду церкви св. Михаїла М. Славич, голова Парафіяльного Уряду церкви св. Тройці у Ірвінгтоні Б. Процюк, визначна і довголітня діячка у церковному Сестрицтві Антоніна Юрова, яку за рішенням парафіяльного уряду визнано „сестрицею року", диригент хору Л. Харченко і як господар — тостмайстер цього Свята, голова проводу церкви Святого Вознесіння інж. Леонід Гусак.

В час обіду складено ряд привітів і побажань, як з боку представників церков так і організацій. Від парафіяльного уряду церкви Святого Вознесіння вітав гостей голова уряду інж. Л. Гусак.

Знову, тут треба сказати про нашу парафіяльну молодь, що є зорганізована при церковних молодечих гуртках: Клюб молоді, старших віком — голова Клюбу — Данило Ґулак. Цей клюб перед Храмовим Святом зробив виграшу і обід, виручені гроші з яких цього дня в сумі 1.000 дол. передано на руки голови управи для сплачення мортґеджу. Клюб жінок передав для цієї цілі зі своїх придбань —5?? дол. Танцювальна школа — 50 дол. Недільна школа 34 дол. 15 цент. Вівтарні хлопці — 25 дол. Менша група парафіяльної молоді, президентом якої є студентка Лариса Гусак передала урядові зібрану ними суму на покриття мордґеджу в день великого парафіяльного свята—165 дол. 25 цен. Отже, велика кількість парафіяльної молоді діяльна як не втім, то в іншім гуртку при нашій церкві, за що належить подив і признання нашому невтомному настоятелю церкви о. Івану Наконечному і його „асистентам" — паніматці Мар'яні, дорадниці молоді пані Раісі Дідов-Волуйчик і панові Д. Ґулаку. Вони зуміли зорганізувати цю молодь у відповідні гуртки, які кожної неділі в певні дні, години мають свої заняття, зібрання, вечірки, тощо. І за це їм всім належить честь і слава. До речі, танцювальна група якою керує досвідчений балетмайстер п. Володимир Юрченюк — рівнож складається із двох груп: група старших — здебільшого студенток гайскулів і група менших: з дітей Недільної школи і інших. Всі вони мають свої українські строї і залюбки виступають при всіх нагодах в нашій парафії. Вівтарні хлопці, а їх 11 осіб, і які є під безпосереднім наглядом настоятеля церкви мають свої заняття і свої проби. Час-від-часі ці всі молодечі прицерковні гуртки мають свої вечірки, пікніки, забави тощо і знаходяться під опікою в першу чергу настоятеля церкви, а як ні то під наглядом керівників гуртків і їх батьків.

Повертаємось знову до нашого Великого Церковного Свята, Храмового празника Святого Вознесіння. Тож, настоятель церкви Св. Тройці, митрофорний протоієрей о. д-р Ю. Шумовський прочитав молитву, поблагословив обід, привітавши теплими словами провід церкви Св. Вознесіння з її настоятелем та всіх присутніх на залі.

Тостмайстер п. Л. Гусак, голова парафіяльного уряду церкви Св. Вознесіння з свого боку представивши осіб, що сиділи за головним столом, та представників організацій, які були на залі, попросив до слова настоятеля церкви о. І. Наконечного. Отець Наконечний, привітавши Всечесних отців і їх паніматок та всіх присутніх на залі передав пані Антоніні Юровій, як довголітній голові сестрицтва Св. Покрови нашої Церкви від Митрополита Мстислава — Благословенну Грамоту за її горливу працю на користь нашої Української Православної Церкви.

Виступали ще з привітами: Голова парафіяльного уряду церкви св. Михаїла з Скрентону п. Мих. Славич, голова парафіяльного уряду церкви Св. Тройці в Ірвінгтоні п. Б. Процюк, пані А. Ґудзій від Клюбу Жінок, пан Д. Ґулак від Клюбу Молоді та інші. Пані А. Юрова, яка одержала з рук настоятеля о. Наконечного Благословенну Грамоту від Митрополита, та від всієї парафії спеціяльно вироблену іменну таблицю з признанням для неї подяки, — сердечно привітавши всіх, висловила рівнож свою подяку за виявлення до неї відповідної уваги.

В мистецькій частині виступали: Панна Лариса Гусак, визначна піяністка в УМІ, яка з успіхом заграла на піяно декілька творів, солістка церковного хору пані Раїса Дідов-Волуйчик і протодиякон нашої парафії Микола Чалий. Останні двоє проспівали ряд світських українських пісень. Обидві танцювальні групи, старшої і молодшої молоді під кер. балетмайстера п. В. Юрченюка виконали цілий ряд українських танків.

На заклик голови уряду про складення пожертв на сплачення мордґеджу, люди радо відгукнулися на ці потреби і склали понад 4.000 дол. за що настоятель церкви і парафіяльний провід всім учасникам обіду виносить свою щиру і сердечну подяку. Рівнож провід церкви виносять сердечну подяку тим, що приїхали з парафії св. Михайла з Скрентону, всім виконавцям мистецької програми, зокрема солістці пані Раїсі Дідов-Волуйчик і протодиякону М. Чалому за гарне виконання пісень. Велика подяка рівнож належить членам сестрицтва Св. Покрови, які приготовили обід, і всім тим, хто в будь якій-мірі приготовляв будь-що до нашого Великого Храмового Празника — Святого Вознесіння.

Вечір закінчено відчитанням молитви, що її перевів настоятель церкви Святої Тройці в Ірвінгтоні о. д-р Ю. Шумовський.

К. Степовий

Напередодні 25-ліття „Рідної Школи" в Клівленді

На сторінках нашої преси щораз, то більше появляються статті про нашу молодь, українське шкільництво, радше, про виховання нашої молоді в українському дусі. Статті з різних місцевостей, різних стейтів, а навіть з різних країн нашого поселення, приносять вістки про стан української молоді, про стан українських шкіл, їхній розвиток, осягнення, їхніх випускників та дальші осяги нашої молоді в структурі життя даної країни.

Замітними і цікавими є статті про ювілеї творчої праці українських шкіл, які зуміли випродукувати українських синів і дочок на ідейних одиниць, що займають, чи зайняли відповідні становища в житті як українського, так і чужинецького світу.

Клівленд, як і багато інших подібних міст, перейшов різні етапи праці у поставленні української школи на належний рівень. Від малосприятливих умов її організації, від невеличких кімнат-кляс по закутках різних приміщень, від кількох одиниць доброї волі, школа шукала доріг до кращого, і кожний наступний рік приносив дещо кращі наслідки.

25 років невтомної праці учителів, батьків, членів Батьківського комітету та всіх інших, що жертвували частину свого життя для найбільш доцільної, найбільш оправданої справи — передання своїм дітям традиційних, національно-релігійних ідеалів — ідеалів, які окреслюють нас, як окрему націю, окремий народ і запевнюють наше майбутнє.

Якраз у цім 1977 р. випадає ювілейне завершення наших спільних здобутків української школи, з яких ми всі можемо бути гордими. Для відзначення цього ювілею та вшанування праці всіх тих, які спричинилися до цієї шляхетної праці, у Клівленді створено Громадський комітет під патронатом УЗО-УККА, в якому заступлені всі організації Клівленду. Цей Комітет відбув ряд засідань, на яких устійнено плян відзначення 25-літньої праці „Рідної Школи" величавим бенкетом та забавою. До реалізації цього пляну зформовано ряд комісій, які розпочали свою працю.

У пляні Громадського комітету є видання пропам'ятної ювілейної книги, яка віддзеркалить історію Школи Українознавства та Т-ва „Рідна Школа" — опікуна школи; дискусійний Вечір-Панель на тему української школи з участю випускників школи різних випускних років; зустріч усіх вирускників школи; відзначення довголітніх працівників на ниві шкільництва Клівленду — вручення нагород; представлення випускників школи 1976-77 шкільного року та інше.

Громадський комітет зі всіми створеними при ньому комісіями робить старання, щоб у цьому величавому ювілейному відзначенні не проминути ні одного випускника школи, ні одного вчителя, директора батька та члена Т-ва „Рідна Школа", який в одній чи іншій мірі прислужився до того, в честь чого відзначується його жертвенна праця. Цей Ювілей, як громадсько-родинне свято, має заторкнути серця кожного українця у його здобутках на ниві плекання молодих кадрів — нашого українського завтра.

Наша загально-громадська шляхетна праця у розвитку й утриманні української школи — це вияв нашої української зрілости, нашої далекосяжности розуміння вимог нашого поселення як окремої етнічної групи, яка стремить до дальшого культурного розвитку серед культурних народів світу — архітектів ідеалів свободи.

Громадський комітет запрошує все українське громадянство Клівленду й околиць взяти участь у цьому ювілейному святкуванні, яке відбудеться 15-го жовтня ц. р. у приміщенні астродому свщ. Йосафата, при 5720 Стейт Ровд в Пармі, Огайо.

Ближчі інформації Ювілею можна отримати в Канцелярії УЗО-УККА, 5691 State Road, Parma, Ohio 44134.

Голова Громадського комітету — д-р Богдан Футей
секретар —
Павло Присяжний

Тероризм не вгаває

Мюнхен(С.О.) — Тому чотири місяці в Карлсруе, місті Західньої Німеччини, загинув від куль терористів на передмісті вулиць, головний республіканський прокуратор Бубак, а з ним — керманич авта і супровідник, що їхав разом у тому самому возі. Убивники їхали на мотоциклі тою самою дорогою та зупинилися поряд з автом прокуратора, коли червоне світло дало знак припинити рух. Терористи могли спокійно зблизька, обсипати градом куль свої жертви, що сиділи в авті. Після цього злочину вони видали проголошення, в якому заявили, що виконали „присуд смерти" над ворогом народу...

Прокуратор Бубак енерґійно проводив слідство проти невеликої, але добре зорганізованої ватаги, що називається „фракція Червоної армії", та яка вже майже десять років чинить такі „революційні діла", як грабування банків, напади на охоронців свободи, законности й порядку, викрадання заможних або впливових людей, щоб за них взяти викуп, напади на великі маґазини і т. д. На совісті цих ніби „революціонерів" є смерть і каліцтво невинних людей і велика матеріяльна шкода через підпали будинків.

Не було б дива, коли ці злочини виконували особи з кримінального підземелля. Однак, до „фракції Червоної армії" пристали молоді люди з освітою, часто із заможних родин.

30 липня 1977 року загинув від куль терористів недалеко Франкфурту видатний економіст, директор великого Дрезденського банку, Ґюнер Понто. В цьому замаху брала участь молода приятелька родини Понтів. Тому вона могла привести до приміщення Ґ. Понта своїх спільників, з якими хотіла викрасти директора банку, вивезти його і вимагати великого викупу. Однак, Ґ. Понта не давсь і терористи на місці його вбили.

Епідемія терору шириться не тільки в Німеччині; подібна акція відбувається в Італії, в Голляндії, в Еспанії, в Англії і т. д. Особливість сучасного тероризму є в тім, що злочинцям допомагають або співчувають деякі люди з освітою і матеріяльно забезпечені. Стверджено, що деякі адвокати-оборонці членів „штабу" „фракції Червоної армії" в суді допомагали підсудним встановити зв'язок з терористами, які перебувають на волі і діють за вказівками членів „штабу", що знаходиться у тюрмі в Штуттґарті. Коли це розкрилось, то один адвокат Гааґ був заарештований і сяде на лаву обжалованих в суді; другий - на ім'я Круассан — утік до Франції, де просить, щоб його визнали за політичного еміґранта, переслідуваного в Німеччині. Є твердження, що адвокат Круассан допомагав терористам організувати убивство головного прокуратора Бубака в Карлсруе.

І на початку XX -го віку та в минулому столітті бували терористичні акти з причин політичних. Польський патріот Березовський стріляв на царя Олександра II в Парижі року 1867, щоб звернути увагу світу на поневолення польського народу деспотичною Росією. Це Березовський заявив на суді в Парижі і здобув симпатії культурного світу до себе й до Польщі.

Члени організації „Народна Воля" (М. Кибальчич, С. Перовська, А. Желябов, А. Михайлов) підготували вбивство Олександра II. 13 березня 1881 р. і на суді сміливо оправдували свій учинок, як протест проти безправства, яке панувало в Росії під самодержавним режимом. Симпатії культурного світу були на боці убивників царя-самодержавця.

Зовсім інакше поводяться на судових процесах теперішні терористи, що пишаються своїми „революційними" назвами, як „фракція Червоної армії" і подібне. На суді вони або мовчать, або непристойними словами лають поліцію, прокуратора, членів суду, демократичний устрій і нарікають на „поневолення". Однак, суд дає терористам добру нагоду вияснити в промовах їхню програму, якою вони хочуть „ощасливити людство". Але вони цього не роблять, бо чують свою політичну слабість. Їхній тероризм не має ідейного ґрунту і основ у народних масах. Їхні злочини не мають ніякого оправдання. Це якась душевна хвороба, прикрита політичними „визвольними" кличами.

ЗВЕРНЕННЯ ГОЛОВНОЇ РАДИ ХРЕСТА 60-ЛІТТЯ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ДЕРЖАВНО-ЗБРОЙНИХ СИЛ

Дорогі Побратими:

В біжучому році, багатому на так важливі для нас події, доля судила нам відзначити одну з найважливіших дат нашої доби — 60-ліття відродження українських державно-збройних сил та 35-ліття УПА.

Палко вітаючи Вас з 60-літтям відродження українських збройних сил та 35-ліття УПА, ми висловлюємо бажання, щоб українське вояцтво, своєю участю у відзначенні цих подій, спричинилося до скріплення в українській спільноті віри в Українську Націю, віри в її сили та віри в нас самих, як української державно-діючої сили в діяспорі.

В час, коли оті відроджені в 1917 році державно-військові традиції здушуються під московсько-мілітарним гнітом; в час, коли права народів і права людини переходять велику пробу в процесах українського національного опору, що безперервно продовжується в Україні; в час, коли Москва вириває з пам'яті українського народу український державний період і засипає в його душі те джерело національного дозрівання й власних сил, що ним є державно-збройний первопочин 1917 року, то нам ніяк не можна сьогодні легковажити український військовий сектор, бож лише він у майбутньому, як то було й у минулому, зможе утвердити політичний сектор на висоті національно-державного рівня. Основу цього українського військового сектора сьогодні творять спільно так вояки Армії УНР і УГА, як і вояки всіх тих українських військових формацій, що не тільки духово, але й дійово, плекали традиції державно-збройних сил. Відчуймо ж своєю вояцькою душею, вагу вищезгаданого та прикладімо зусиль до скріплення нашого побратимства в одному українському державно-військовому секторі. Власне нині, цього від нас вимагає 60-ліття українських державно-збройних сил та 35-ліття УПА.

Відродження українських державно-збройних сил було утверджено в травні 1917 р. законом Центральної Ради Української Народньої Республіки та наказом Війську ч. 082. Ця подія була подією не тільки військового, але й загально-державного значення та знайшла відгук не лише в найдальших закутках українських земель, але й у всіх українських етнічних групах у країнах їх поселення. Ця подія була всенаціональною подією й тому ми її мусимо відзначити всенаціональними силами.

Отож, цим ми й звертаємося до Вас із закликом включитися в Громадські Комітети для відзначення цих великих подій. Де ж таких Громадських Комітетів нема, то прикладіть старання до заснування таких, бо тільки спільними силами ми зможемо гідно відзначити важливі для нас ювілеї та спричинитися ду духової й дійової єдности української спільноти в діяспорі на шляху змагань за відновлення Української Самостійної й Соборної Держави.

Рівночасно з цим пригадуємо Українсьому Вояцтву, про те, що внесення на Пропам'ятний Хрест 60-ліття відродження треба вносити до Крайових Рад в постійному контакті та співпраці з Головою Ради Хреста та в яких можна отримати формулярі внесень та потрібні інформації.

Липень 1977

Полковник Кость Мандзенко — голова Головної Ради Хреста та заст. керівника Ресорту Військових Справ

Підполковник Василь Рудецький — заст. голови Головної Ради Хреста

Майор інж. Юрій Артюшенко — секретар

Абітурієнти „Рідної Школи" 77 у Філядельфії

На фото: в горі зліва: учителі: Роман Процик, Ольга Головецька, д-р Леонід Рудницький, Марія Одежинська, Анатоль Прасіцький, д-р Еміль Бей. 2-ий ряд учні: Олег Білинський, Христя Богачевська, Олег Масюк, Віра Мацьків, Олена Прасіцька, Юрій Флюнт, Ірена Байсарович, Юрій Конавал. 3-ий ряд учні: Оксана Кондрат, Стефан Кузьма (автор таблью), Богданна Лазор, Марта Німилович, Рома Касіян, Марко Луців, Одарка Турченюк.

А все ж таки 21 випускник „Рідної Школи"-це небиякий осяг української громади, що рік річно наповнює наші ряди свіжим подувом. І коли приходить кінець року, батьки горді за своїх дітей, а громада радіє. Радіючи розуміє, що „Рідна Школа" мусить сповнити свою історичну місію, що здібна виховати дітей, які стануть жерцями як родинного, так національного вогнища, що має свідчити, що вони кровно належать до свого народу.

Цього року в суботу, 18-го червня відбувся Баль Абітурієнтів „Рідної Школи". Відбувся величаво. Програмою вечора провадила Марія Касіян — голова Батьківського комітету, яка попрощала ґрадуантів від батьків. Вручила дипломи Марія Одежинська, директор школи, в товаристві проф. В. Лотоцького — голови Іспитової комісії, та п-і Г. Костюк, заступника директора „Рідної Школи" у Трентоні.

Репрезентацію і роздачу дарунків-пам'яток переводила п-і І. Богачевська. Цьогорічні пам'ятки „Історія України" Нагаєвського уфундована СУК „Провидінням", дереворити Х. Головчак від батьків і грошові нагороди першунам: І. Байсарович, Б. Лазор, В. Мацьків, М. Німилович та О. Прасіцька від Українського Народного Союзу, як також поважні грошові датки на „Рідну Школу", що їх склали наші інституції, підкреслили важливість зусиль Т-ва для нашої громади.

Вітали: д-р П. Стерчо від Філії УККА, д-р О. Білик від СУК „Провидіння" та І. Шуст від Т-ва „Рідна Школа" у Філядельфії. Письмові привіти прислали: УНСоюз, Українська Щадниця, Кредитівка „Самопоміч" та „Наша Українська Школа" при осередку СУМА в Філядельфії за підписом дир. школи Б. Тодорова. Присутні прийняли привіт школи СУМА з цікавим коментарем: „Може в майбутньому Баль Матурантів вдасться відсвяткувати спільними силами".

Мистецька частина, програму якої виповнила дітвора Балетної Школи Стефанії Чаплинської, надзвичайно мило вражала глядача. Пані Язичинська розважала всіх своїми оригінальними дотепами. Від ґрадуантів виступила зі словом Христя Богачевська, а від 11-ої кляси Мирон Касіян — речево підтверджуючи свій патріотизм. Бенкет започаткував молитвою о. М. Канаван, а закрив також молитвою о. Лев Любинський.

Після бенкету і мистецької програми оркестра „Нова" О. Мартиновича забавляла гостей до пізньої ночі. Під час перерви ансамбль „Сопілка" виступив з піснею і народними танками.

Із великою завзятістю Батьківський комітет, членами якого були всі батьки Абітурієнтів, проробив велику корисну працю, зокрема родини Німиловичів, Турченюків, Кузьмів, Лазорів, Прасіцьких та інших. Тому результатом спільної праці громада відгукнулася чисельно. І якщо ми зуміємо поставити на належну висоту ці познаки, які криються у життєвих процесах школи „Рідної Школи", тоді можемо твердити, що зміна буде, що молоде покоління прийде на зміну старшого. І що плугарі і випускники рідношкільної ниви розуміють, що нещастя, яке стрінуло наш нарід, може стрінути будь-який інший. Ворог може завдати велике спустошення, але не може убити чести, бо в ім'я цієї прикмети ідуть нові когорти молодого покоління.

Степан Ярема

Нудьга й матеріялізм

(В. Б-ич) — „Літературная газета" й інші совєтські публікації широко займаються совєтською молоддю. Її ніщо не цікавить, вона виминає клюби, по щколі збирається гуртками, щоб пити вино, курити й чепуритися в убраннях західньої моди. Один юнак програв у карти 300 рублів і зійшов на злодія, щоб повернути гроші. Інший пив забагато й убив ножем хлопця, який танцював з його дівчиною. „Л. Г." зазначує при тій нагоді, що молодь у Києві інакша. Вона збирається у своєму клюбі, який може бути зразком для інших. Там юнаки виставляють свої фотографії, грають в оркестрі, організують гру в копаного м'яча, волейбол і гокей.

До Спілки письменників прислав молодий чоловік з Нижнього Тагіла (недалеко Свердловська) листа, в якому жаліється, що „програми в цирку місяцами не змінюються, так само й театр. Кілька кавярень це не багато, але ми не маємо грошей досить, щоб заходити туди. Спортову палату будують уже п'ять років. Дуже рідко відвідують наше місто популярні ансамблі, співаки, або артисти".

Дуже гаряча дискусія розгорілася в „Л. Г.", чи то молодь, чи старші люди винні тому всьому. П'ятнадцятилітня дівчина стала в обороні молоді. Це правда, — каже вона, — що всі її приятельки дуже малюються й усі вони п'ють вино в вестибюлях, але куди інде можуть піти по школі? — питається вона. Вони студіюють наполегливо в школі, мають інші заінтересування, ніж кіно. Це занадто велика нудьга залишитися вдома, але це ще не значить, що молоді люди це справжні злочинці. Дописувач із Ростова над Доном написав, що юнацтву також належиться пошанівок. Може то вина старших, що молодь виховали так погано.

Про другий клопіт пише „Правда", а саме, що совєтських людей опанував матеріялізм, вони почали бути вибагливі, купують прерізні речі радше для престижу, ніж для потреби, тому, що бачать їх у сусідів: книжки, яких не читають, кращі меблі ніж у сусіда, хоч ті меблі не підходять до їхнього мешкання, не хочуть купувати убрань інших, лише заграничні. Партійні головачі заявляють, що те все є несумісне з комуністичною ідеологією. Нова „совєтська людина" повинна бути самовіддана й ідеалістична, а не егоїстична й матеріялістична. „Правда" пригадує тим людям, що західні ідеї наче б то життя можна якнайкраще уложити на такий спосіб — є помилкові, бо тільки соціялізм може дати справжню свободу й задоволення.

Двотижневик „Совєтська Культура" пише, що один мешканець Ленінграду купив собі авто і став його невільником. Якщо запаркує його десь поза мешканням, вічно біжить до вікна, щоб переконатися, чи не пошкодив хто йому його, або не вкрав. Тому став запарковувати авто в подальшому гаражі. Хоч до праці може дістатися зовсім швидко їдучи трамваєм, він їздив автом, а це забирало йому багато більше часу. Хоч дійсно любив літом прогулятися лісами, то тепер подумав, що краще їхати сотки миль на південь Криму. За авто, на яке треба ждати п'ять літ, платять люди 5—6 тисяч рублів. В листі до „Правди" висміює якийсь читач тих людей, які прилучуються до черги перед крамницями з тією думкою, що коли стільки людей чекають, то крамниця мусить напевно продавати щось дуже доброго.

Хроніка української громади в Твін-Сіті

Життя української громади в Твін-Сіті намагається йти з календарем та біда замало субот і неділь для безлічі громадських імпрез, а вже думати про родинні свята зовсім немає часу.

У неділю, 22-го червня виступав у Міннеаполісі у ,,Вест Бенк'' авдиторії Міннесотського університету хор ім. О. Кошиця і танцювальний ансамбль ,,Орлан'' із Вінніпегу. Заки вони приїхали пророблено велику підготовчу роботу. Всі церковні громади і Українська крамниця взялися за продаж квитків. Український Конгресовий Комітет взяв на себе опікунство над цим хором: улаштував зустріч з головами організацій, диригентами церковних хорів і дириґентом місцевого хору ,,Дніпро''. Частував вечерою, що її приготували жіночі організації: сестрицтво парафій, Союз Українок 16 і 110-ий Відділи, 15-ий Відділ УЗХ, Об'єднання Жінок при ООЧСУ. Дівчата молодечих організацій СУМА, ОДУМ, Пласт-у ослуговували гостей під час вечері. Гостили так, як колись вдома в Україні. Під час концерту студенти обслуговували гостей на залі, розповсюджуючи програмки з листками про успіхи хору і танцювального ансамблю у Канаді. Культурно-освітня референтка місцевого Відділу УККА Міка Янович-Реймонд, голова УККА Люба Менжега після привітів передали квіти дириґентові хору Волтерові Климкові і хореографові танцювального ансамблю ,,Орлан'' Тарасові Бабікові.

Кілька хвилин по восьмій, у виповненій публікою залі, почався концерт. Вихід хористів зустріла заля оплесками. Почали програму молитвою ,,Боже єдиний великий'' — М. Лисенка, не знаю в чиїй це обробці, бо в програмці не зазначено. Опісля хор співав ,,Отче наш'', ,,Житейське море'', ,,Херувимське'' — О. Кошиця, слов'янською мовою, чужою для нашого вуха. Ці релігійні речі в програмі концерту були не на місці. Вони потребують спеціяльного виконання, їх треба розуміти й відчути, вони мають створити відповідний настрій у слухача, чого не було, а таке, як ,,Житейське море'' зовсім для концерту не підходить. Такі речі добре виконувати на спеціяльних релігійних концертах. Після цієї частини програми контакту між хором і залею не відчувалося. Народні пісні ,,Із-за гори сніжок лежить'', має бути летить, ,,Піють півні'' — М. Леонтовича звучали значно краще. ,,Ченчик'' — О. Кошиця був тяжкий у виконанні. Ця річ ажурна, її треба виконувати легко. Два найкращих куплети з ,,Ченчика'', де тенорова партія написана на хроматичному звуковому ряді зовсім не співалась. ,,Гей волошин сіно косить'' і інші народні пісні під супровід досить доброго акордеоніста сприймалися залею тепліше, виконання їх було багато краще, люди били браво.

Танцювальний ансамбль ,,Орлан'' дуже добрий. Точність у виконанні деталів танцю, граціозність рухів особливо у дівчат, козача бравурність у хлопців викликала бурні оплески публіки.

У неділю 28-го травня 16-ий Відділ СУА відзначив свій срібний ювілей. Зорганізувався цей Відділ з двох Відділів — жінок католицької громади церкви св. Константина і жінок православних парафій в Твін-Сіті. Організаторами були: артистка Олена Бенцаль-Карпяк, мгр Мирослава Петришак і інж. Валентина Єрмоленко. Відділ нараховує 40 членок. За цих 25 літ зроблено велику роботу. Одних одягових посилок до Бразилії, Німеччини, Польщі та Австрії вислано понад 300. Постійна грошова допомога т. з. ,,Бабусям'' в Німеччині; дві стипендії по 115.00 дол. річно для українських студенток в Бразилії й Польщі. Відвідування хворих в шпиталях і вдома та моральна і матеріяльна допомога старшим і хворим. Улаштування імпрез, мистецьких виставок і співпраця з усіма українськими організаціями членами місцевого Відділу УККА. За цей час очолювали Відділ: Мирослава Петришак, Олена Бенцаль-Карпяк, Катерина Гуцал, Віра Гринишин, Люба Менжега, Валентина Єрмоленко, і знову перейняла головство від 1959 року й до сьогодні (18 р.) Мирослава Петришак. Ювілейний бенкет провадили в ресторані. Членок і представників організацій було понад 85 осіб. Відкрила свято і вела програму інж. Валентина Єрмоленко. Голова Мирослава Петришак прочитала молитву союзянок. Вшанували хвилиною мовчанки померлих членкинь: Анну Вовчак, Олю Таратулу і Одарку Король. Хор із союзянок і всі присутні відспівали гимн СУА. Діюча голова звітувала з діяльности Відділу. Нагороджено срібними відзнаками СУА 20 членок, які безперервно на протязі 25 літ були членкинями. Хор союзянок під керівництвом Олі Луцик відспівав пісні ,,Тихо, тихо Дунай воду несе'', гарм. Гайворонського, ,,Ой, Дністре, мій Дністре'', муз. Монастирського і ,,Злетів кіс на покіс'' сл. О. Луцик. У міжчасі, перед вечерою, В. Єрмоленко прочитала свій фейлетон ,,Дрібничкові справи'', Катря Гуцал свій твір ,,Їх було семеро''. Надійшло 18 привітань від: Окружної Ради СУА і особисто від голови Окружної Ради Марії Юзифович, сенатора Венделя Андерсона, Олі Амброзяк з чеком 25.00 дол. і всіх місцевих українських організацій, що знаходяться на терені Твін-Сіті, а також особисте привітання з віршованою присвятою прочитала проф. Олександра Костюк. Після закінчення офіційної частини, настоятель української католицької парафії св. Константина о. д-р Степан Кнапп поблагословив трапезу і всі споживали приготовлену страву, обмінюючись думками про Гарвардський університет, майбутню працю і про приємно проведений час.

У неділю, 5-го червня, в парафії св. Юрія Переможця було закінчення учбового року. Після вдячного Молебня о. настоятеля прот. Микола Ярмолович запросив всіх на обід до церковної залі, що його приготовили матері й бабуні дітей. Перед обідом була невелика програма у виконанні дітей школи. Керівник школи інж. Валентина Єрмоленко в своєму вступному слові підкреслила необхідність для збереження української ідентичности вчити своїх дітей української мови, допомагати дітям в цьому, розмовляючи вдома з ними і між собою по-українськи.

Дуже добре вив'язалися діти-виконавці з програмою. Деклямували і співали хором і сольо. Взяли участь: Джої і Джіммі Мороз, Петі Безуська, Грег Проценко, Таня, Христина і Роксоляна Елліот. Запрошені батьками учителі з американських шкіл, дякували п-і В. Єрмоленко за приємно проведений час, за гарну працю з дітьми, підкреслюючи, що ці діти в школі роблять кращі поступи.

О 4-ій год. цього ж дня, в Українсько-Американському Домі відбулася академія присвячена Героям поляглим у боротьбі за волю України. Академію улаштовували ООЧСУ і СУМ. Програму Академії відкрив голова СУМА Богдан Мандибур. Дівчатка юного СУМА роїв ,,Лисички'' і ,,Дніпрові хвилі'' виконали збірну деклямацію ,,Хто зберіг любов до краю'' О. Олеся. Інж. Ярослав Карпяк у короткомурефераті окреслив тяжкий шлях визвольної боротьби за волю України, після чого хлопці юного СУМА рій ,,Орли'' виконали також збірну деклямацію ,,Тарасові Чупринці'' Марка Боєслава. Пані Галина Левицька продеклямувала ,,Поклін і шана вічним духом Провідникам-Героям'' і на закінчення хор СУМА відспівав (дириґент інж. Є. Карпяк, муз. супр. І. Кушнір) ,,Україна'' муз. М. Гайворонського, ,,Виростеш ти сину'' муз. А. Пашкевича, ,,Чом тужиш'' — стрілецька пісня; ,,Журавлі'' — арр. інж. Д. Петрівського. Український національний гимн в кінці академії співали з хором всі присутні. Програма пройшла успішно, була гарно удекорована сцена, але незрозуміло, чого ще й досі наш національний гимн ми співаємо вкінці, а не на початку програми. Це ж не пошана до самих себе.

У неділю, 12-го червня заходами Українського Конгресового Комітету відбувся ,,Український День'' на дозвіллі в гарному Міннегага парку в Міннеаполісі. Від 12-ої год. виставлено: книжки, альбоми з цікавими знімками з життя української громади, кераміку, вишивки, різьбу і головну атракцію — мапу України, на якій ті, що загубилися у чужому оточенні знаходили себе.

Старші американці люблять подивитися на українські танці наших дітей. Від наших доповідачів вони почують правду про Совєтський Союз і тамошні умови. Цього року в парку було понад 1200 осіб, поміж ними представники різних етнічних груп. До початку офіційної програми на цілий парк передавалась українська музика (Марко Данилюк). Оля Амброзяк — організаційний референт УККА зі своїми помічницями з парафій св. Михаїла і св. Юрія Переможця зорганізувала буфет. Біля них, наче бджоли біля рою крутилися покупці вже навіть після закінчення програми. Офіційна програма була відкрита сольо-співом Славомира Лушіва державних гимнів: американського і українського, під акомпаньямент Кіри Царегградської.

Вступне слово по-українськи сказала голова УККА мгр Люба Менжега. Після неї виступив кол.посадник Міннеаполісу Ел Гофстед. Він вітав усіх українським ,,Добрий день'', підкресливши, що українці, як етнічна група зробила великий вклад в розвиток стейту Міннесоти. Привітальне слово по-англійськи сказала культурно-освітня референтка УККА Міка Янович-Реймонд. Прот. о. Михайло Куданович прочитав молитву. Старші дівчата танцювального ансамблю ,,Черемош'' (СУМА) виступили з привітальним танком з рушниками та хлібом з сіллю, Таня Вовк і Юрко Каркоць (від парафії св. Арх. Михаїла) під акомпаньямент бандур протанцювали ,,Горлицю''. Проф. Володимир Анастас англійською мовою виголосив гарно опрацьовану, змістовну і коротку доповідь на тему ,,В обороні прав людини''. Голова Комітету Поневолених Націй Ерік Дундурс доповнив доповідача додатковими даними про умови життя в Совєтському Союзі ,,Слухайте нас, ми вам скажемо правду'' були його слова звернені до американської публіки. В кінці свого виступу він просив всіх присутніх разом з ним виголосити тричі ,,Хай живе Україна''. Після нього виступив президент Міннесоти проєкту американських Етніків п. Шерлворд, знайомлячи вкоротці з їх наміченим пляном праці з етнічними меншинами в розбудові культури Міннесоти. Відтак промовляв проф. Рудольф Віколі — директор Еміграційного Архіву при Міннесотському університеті, дякуючи за цінний матеріял, що його вклала українська група, а також за грошову підтримку цього архіву. Познайомив з пляном праці в майбутньому. Міка Янович-Реймонд зачитала привітання від багатьох офіційних осіб стейтового і федерального урядів, між ними були від віцепрезидента Волтера Мондейла, сенатора В. Андерсона, посадників міст Міннеаполіс — Ст. Пол. Таня вовк проспівала жартівливу пісню ,,Посіяв мужик просо'', акомпаньюючи собі на бандурі. Танцювальний ансамбль ,,Черемош'' (СУМА) молодша, середня і старша група на закінчення програми протанцювали: ,,Гопак'', ,,На вулиці скрипка грає'', ,,Джиґун''. Всі виступи нагороджувались сердечними оплесками. Місцевий Відділ УККА просив мене через часопис подякувати всім учасникам програми, всім, хто приймав участь в мистецькій виставці, у виставці літератури, в переведенні буфету, продажу відзнак Українського Дня, оформлення і писання програмок, мікрофонне устаткування, Пласту і 110-го Відділу СУА за поміч.

Валентина Єрмоленко

Закінчення навчання у дитячому садку

11-го червня ц. р. о год. 11:30 перед полуднем відбулося закінчення цілорічного навчання дитячого садка школи св. Юрія в Ню Йорку.

Навчання в садочку веде вже понад 25 років досвідчена і улюблена дітьми учителька Поля Книш.

Програма почалася точно урочистим походом дітей. Під звуки маршу, який відограла градуантка Академії св. Юрія Марта Мачай, ввійшли на залю одягнені в голубі градуаційні одяги з шапочками на голові діти. Ввійшли, уставилися рівною лавою, поклонилися присутнім, які нагородили їх рясними оплесками.

Першою точкою була спільна деклямація ,,Боже на небі'', виголошена рівно, чистою мовою зі зрозумінням змісту. Опісля діти відспівали ,,Боже Отче''. Вірш ,,Як була я ще маленька'' виголосила наймолодша і найменша учасниця дитячого садка Магда Гойдиш. Вірш ,,Наша пісня'' виголосив Гриць Мокляк. Відтак слідувала пісня ,,Пішли діти в ліс гулять''. Вірш ,,Не дармуйте, все працюйте'' виголосив Роман Пиль. Опісля пісня ,,Гей вставайте''. Вірш ,,Що я маю'' виголосила Христя Бенджоля. Відтак слідувала пісня ,,Раз ми діти''. Вірш ,,Гляньте діточки довкола'' виголосила Христина Ярош. Пісня ,,Веселімся, заспіваймо'' співали всі діти. Вірш ,,Закінчився рік шкільний'' виголосила Соня Богачевська. Вірш ,,Гей, яка чудова!'' виголосив Ярема Бачинський. Піснею закінчилася дитяча програма. Відтак пані Книш попросила о. Йосафата до слова. О. Йосафат привітав присутніх, а в своїй промові до батьків підкреслив велику вагу навчання українською мовою, зокрема від найменших років. Висловив подяку й признання за жертвенну працю учительці Полі Книш. Дітям побажав гарного відпочинку, щоби вони знову з новими силами повернулися до дальшої науки.

Відтак наступила роздача дипломів. Батьки і гості з подивом гляділи на тих маленьких градуантів, які здисципліновано чекали на виклик їхнього прізвища. Вони з повагою підходили по свої дипломи, а, отримавши їх, схиляли голівки й виразне ,,дякую'', раз-пораз розлягалося по залі.

Зворушливу рецитацію ,,Прощання зі садочком'' виголосили діти. Відтак пісня ,,Школо, моя мамо'' закінчила цілість програми закінчення садочка.

Діти відійшли під такт музики й рясних оплесків глядачів. Рівним вправним кроком маршувала група градуантів в голубих одягах, тримаючи в руках дипломи. З коридору завернули знову, несучи китицю червоних гвоздик своїй улюбленій учительці. Пані Книш з зворушенням дякувала за квіти, а отцеві і батькам за їхню участь.

Програма в цілості робила дуже миле враження. Видно було вміле підібрання деклямацій до цілости програми й до кожного учня зокрема, беручи до уваги можливості учнів та їхнє розуміння, виголошеного ними змісту. Кожна пісня була докладно вивчена, так що присутні були очаровані їхніми дитячими голосами та чистотою мелодій.

Українська громада, зокрема молоді батьки повинні дуже поважно застановитися над важливістю навчання в українському садочку. Український садочок - це перші кроки поза домом, це зв'язок першої клітини, що опісля творить громаду. Там діти вчаться молитви в рідній мові, там вчаться української пісні, там відкриваються незмірені простори казкового світу в рідній мові й з рідною тематикою.

Там слово ,,Україна'' не мертвий звук, а дійсність. Там розбуджується любов до свого, що рідне — своє, там вчать любити батька, матір та шанувати старших.

Подумайте над тим молоді батьки. Загостіть зі своїми дітьми до дитячого садочка, а напевно будете очаровані ним, як були ми в дні 11-го червня.

Стаха Гойдиш

З діяльности Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку

Вечір пам'яті маляра-монументаліста Михайла Бойчука

Старанням Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку і Т-ва ,,Бойківщина'' (Відділ ,,Маківка'') у п'ятницю 27-го травня 1977 р. відбувся вечір присвячений пам'яті визначного нашого маляра Михайла Бойчука (1882-1939), знищеного московськими варварами під час погрому української інтелігенції в 1939-му році. Головну доповідь про покійного маляра виголосив мистець Святослав Гординський, спомин про батька розказала донька Анна Бойчук-Щепко, а музичну частину вечора приготовив маестро Теодор Терен-Юськів.

Відкриваючи вечір, маестро Степан Крижанівський щиро привітав виконавців і пристутніх гостей, зокрема пані Бойчук-Щепко та її чоловіка і голову Відділу ,,Маківка'', інж. Миколу Турецького.

На початку першої частини ми почули відіграну в пошану мистця ,, Увертюру ''Лятошинського із стереофонічного запису, про якого декілька слів сказав маестро Терен, про важливе його місце в українській музиці, а також і в світовій, куди ввійшов своїми музичними творами.

Після музичного виступу, забрав слово мистець С.Гординський насвітлюючи особовість небуденного маляра, М.Бойчука, що будував образотворче мистецтво на рідному ґрунті, організатор окремого напрямку в малярстві, що нав'язував до традиційного малярства давньої Руси.

Михайло Бойчук народився в містечку Теребовлі у Західній Україні, і там покінчив школи, опісля студіював мистецтво у Львові, Кракові, Відні і Мюнхені, а в 1911 р. був на студіях малярства в Італії. Покликаний до військової служби в австрійській армії, попав до російського полону, але вже в 1917 р. з'явився в Києві, там одружився і став професором київської Академії Мистецтв. Продовжує свою працю, ставши на чолі руху в малярстві, що його називали ,,неовізантинізмом''. Цей мистецький напрямок на українському національному підґрунті, йшов у розріз з пропагованим совєтським соцреалізмом, тому його арештовано і 1939 р. розстріляно, також багато його наслідників і учнів, а малярську спадщину знищено. На запит родини із закордону про спадщину мистця, голова Спілки Художників відповів, що всю його малярську спадщину знищили німецькі фашисти під час окупації України. Та це виявилось грубою неправдою, бо самі московські окупанти вчинили таке варварське діло. Тільки дещо залишилося в київських музеях, як також в Третяковській ґалерії в Москві.

З черги пані Бойчук-Щепко з наявним зворушенням говорила про свого батька, якого вона ніколи не бачила, коли в 1939-му р. його арештовано як ,,ворога народу''. Загинув як жертва большевицького свавілля і московського шовінізму, що на українській споконвіку землі будує ,,совєтський народ'', а справді - московський. Понищили московські гнобителі тисячі талановитих людей, понищили їхні мистецькі праці, їхні образи і фрески, бо їхня праця противилася ,,пролетарській ідеології''.

Після цього зворушливого спогаду, п.Щепко висвітлив декілька прозірок міста Києва і декілька світлин-картин покійного мистця - ,,Козак Мамай'', ,,Вулики'', і ще декілька картин про які в музею ніхто голосно не скаже хто є їхнім автором. На закінчення вечора приявні вислухали історичну пісню ,,Ой Морозе, Морозеньку'', пісню про Довбуша хору з Англії під дириг. Бабуняка і пісню ,,Вічний Революціонер'' до слів Івана Франка.

Вечір творів Лева Ревуцького

Для вшанування недавно померлого видатного українського композитора Лева Ревуцького, Літературно-Мистецький Клюб в Ню Йорку влаштував у п'ятницю 3-го червня 1977 р. вечір його музичних творів з програмою: Слово про композитора, і музичний коментар маестра Теодора Терен-Юськова, 2-га симфонія Е-дур, фортепіянові твори у виконанні Флоренс Бокаріюс-Сагайдачної і ,,Хустина'', кантата-поема на хор, сольо і оркестру із стереофонічних записів.

Вечір відкрив маестро Степан Крижанівський вітаючи організаторів вечора і приявних гостей, передаючи дальше ведення програми в руки маестра Терена. У своїй доповіді маестро Терен назвав Левка Ревуцького одним з найвизначніших подвижників української музики, починаючи з 20-тих років по сьогоднішній день Смерть його 28 березня ц.р. про що сповістила вся світова преса з такими американськими щоденниками як ,,Ню Йорк Таймс'' чи ,,Дейлі Нюз'' і багато інших — є для української музичної культури важкою і невіджалованою втратою.

Народився Левко Ревуцький 20-го лютого 1889 р. в селі Іржавці на Полтавщині в самому серці української добірної мови і пісні. Коли підріс стає учнем гри на фортепіяні великого Миколи Лисенка, потім професорів Короткевича і Ходоровського. Крім цього вписується на правничий факультет Київського університету закінчуючи ці, а також музичні студії в 1916-му році. Після закінчення студій два роки відбуває військову службу а після розпаду царату, повертає до рідних Прилук, де працює як педагог, піяніст та організатор музичного життя. Перші його композиції постають вже 1908 р між ними 1-ий фортепіяновий концерт ЕС-моль, відтак 1-а симфонія А-дур, що її прилюдно ніколи не виконано, бо композитор вважав її за молодечу спробу, пізніше десь загинула. У 1923-му р. створив велику хорову композицію, що й досі втішається загальним признанням кантату-поему ,,Хустина'' до слів Шевченка на хор, сольо і оркестру, а крім цього композиції: ,,Ой чого ти почорніло'', ,,Пам'яті Лисенка'', ,,Гукайте їх'', ,,На кладовці'' тощо.

Від 1924-го р. працює Ревуцький керівником катедри теорії і композиції в Київській консерваторії і в тому часі гармонізує чимало народних пісень та опрацьовує цикл дитячих пісень у супроводі фортепіяну під заг.,,Сонечко''. У дальшій збірці поміщено ,,Галицькі пісні'', в яку входили такі відомі пісні, як ,,Червоная ружа''(в дійсності це лемківська пісня), ,,Ой сусідко, сусідко'', ,,Я в кватиронці сиджу'', ,,На вулиці скрипка грає'', ,,Їхав козак (замість стрілець)на війноньку'' а навіть ,,Ой та зажурилась'', що змінили на ,,Ох, і зажурилась'' само собою не подаючи авторів Р.Купчинського,(з цензурних причин). Опрацював покійний композитор ще й іншу збірку під заголовком ,,Козацькі пісні'' і ще один цикл народних пісень, в якому помістив пісню братів Богдана і Лева Лепких ,,Журавлі''(муз. Лева, слова Богдана), але і тут цензура вписала ,,народна пісня''. В часі 2-гої світової війни композитор був вивезений до Ташкенту в Азії, де очолював катедру теорії музики і композиції. За взором українських пісень, опрацював ряд узбецьких, балкарських і жидівських нар. пісень. У 1944 р. повернув до Києва на своє давнє становище. Коли йде про симфонічну музику у світовому значенні — перший С. Людкевич створив симфонію-кантату ,,Кавказ'' до Шевченкової поезії. Подібно — лишень у менших розмірах мається справа з ,,Хустиною. У чистій симфонічній формі без допомоги слова виступає композитор на музичну сцену в 1927 році із своєю величавою симфонією ч.2 Е-дур. Це найвизначніший твір композитора, що прославив його ім'я та за який музикознавці дали йому найвищі оцінки.

Дальший визначний твір на симфонічну оркестру це : ,,Козачок''та другий фортепіяновий концерт Ф-дур з оркестрою. Також треба згадати твір на скрипку і віольончелю - ,,Інтермецо'' та ,,Баляду'', що також сперті на мотивах народної пісні. Крім двох фортепіянових концертів з оркестрою треба ще додати: ,,Три прелюдії оп.7'', ''Два етюди'', ,,Гумореску''оп. 17, ,,Пісню'', ,,Канон'' і знамениту фортепіянову транскрипцію Баха органну ,,Прелюдію'' і ,,Фугу'' Ц-моль.

Його музичний талант і вплив на українську музику є справді дуже помітний вже через сам факт що, більшість старших композиторів України - це його учні.

Музично-громадська опінія вважала, що він єдиногідний зредаґування опери Лисенка ,,Тарас Бульба'' чого й успішно доконав (інструментальну перерібку відтворив Б. Лятошинський). Велика його заслуга в тому що він двигнув українську народну музику вперед її усучаснив. Все ж таки його музичний талант не розвинувся як слід і як повинен би при інших життьових обставинах, і в іншій атмосфері у своїй рідній державі.

Після доповіді були відіграні на стерео твори композитора, зокрема концерт п. Бокарюс-Сагайдачної із стрічки, що вона відіграла в радіо 7-го травня ц.р. в пошану померлого композитора, а також твір ,,Хустина'', у виконанні мінаного хору київської ,,Думки''. Закінчуючи вечір в пошану музика-композитяора Лева Ревуцького, маестро Крижанівський подякував музичному керівникові ЛМК Терен-Юськові за наукову доповідь і музичне оформлення, та всім приявним, що віддали пошану нашому визначному музикові.

Б. Б.

25-річчя ,,Години Українських Мелодій''

В дні 6-го серпня ц.р. проминули 25-ті роковини з дня першої передачі української радіо-телевізійної програми ,,Година Українських Мелодій'', що її веде Роман Маринович з Вашінґтону, Д.К., переданої в середу 6-го серпня 1952 р. о год. 10-ій вечора з радіовисильні WWRL в Ню Йорку. Проминуло 25 років маршу, покритого не раз терням, започаткованого в Ню Йорку з радіовисилень WWRL, WEVD, WHOM, WNYC, WPOW, WRUL, WHBI через Бріджпорт, Конн. (WNAB), Трентон (WTNJ, WTTM, WAAT), Балтімор (WFMM), Боффало, Ню Йорк (WJJL), Сан Франсіско (KBRG), Чікаґо (WSBC, WEDC), Вашінґтон, Д.К., (WOL, WGTS), Фолс Черч, Вірджінія (WFAX), до Порт Джервіс (WDLC) і Еленвілл (WELV) включно, увінчаного числом 2,871 радіомовлень.

Поставивши на першому місці загальне добро, поборюючи не раз великі матеріяльні труднощі і випиваючи неодну гірку чашу, ,,Година Українських Мелодій'' Романа Мариновича своїми сміливими і одвертими антикомуністичними та іншими коментарями, та виступами українською та англійською мовами проти ворожих сил стає в Америці, як твердить її грецька слухачка Г. Ворволякіс у листі до радіовисильні WGTS у Вашінґтоні, ,,гимном свободи'', обороняючи права українського й інших народів та підтримуючи їх на дусі і даючи їм хоч крихітку надії на краще майбутнє.

,,Година Українських Мелодій'' не лише втримує зв'язки з визначними американськими особистостями, як кол. президентом Айзенгавером, Фордом і Ніксоном та сучасним Картером, віцепрезидентом Еґню і Рокефеллером, губернаторами—Воллесом, Рокефеллером, Ріґеном, Майнером, Геріменом, сенаторами - пок. Дірксеном, Персі, Тавером, Голдвотером, Баклі, конгресменами — Бройгилом і Рариком, посадниками — Імпелітером, Вагнером й іншими стоячи в обороні українських інтересів та одночасно підтримуючи їхні зацікавлення нашою спільнотою, а також, у деяких випадках, якщо дехто не дотримав своїх обіцянок, ,,Година Української Мелодій'', не завагалась стати одверто в обороні прицrouteпів.

Рік 1955 започаткував нову еру — новий етап в історії ,,Години Українських Мелодій'' бож з маленькими матеріяльними засобами і невеликим світом виконавців, вона із 11 го червня 1955 р. відкрила свої телевізійні передачі з русла 13 (WATV) в Нюарку-Ню Йорку, що викликали великі враження серед українців і неукраїнської публіки і позитивну критику, доказом чого є численні листи і голоси преси заховані в архівах програми. Глядачі мали нагоду не лиш подивляти на екранах телевізії українські таланти мґра Романа Савицького, д-ра Андрія Шуля, Оксану Войновську, Павлю Юсович, Романа Осадчука, нині співачку у фільмі, радіо і телевізії Оксану Совяк, професіоналів д-ра Зеновія Штокалка, проф. Романа Левицького, Володимира Юркевича, д-ра Бориса Базалю, проф. Вадима Кіпу, композиторів Івана Недільського, Ігоря Соневицького і Миколу Фоменка, професорів Евгенію Чапельську, Зою Маркович і Іванну Прийму, Аліцію Бучинську, Рафаїла Венке, Володимира Бабяка, Галину Галій, Соню Сахно - Климець, Марту Кокольську, Іванну Кононів, Вероніку Цегельську, Ганну Шерей, Ізабеллу Орловську - Фоменко, нині пок. Василя Тисяка, Василя Мельничина, Михайла Мінського, Анатоля Радванського, Лева Рейнаровича, сопрано Ганущак, Михайла Робіського, нині пок. Івана Самокішина, Анну Кругляк, нині пок. Миколу Понеділка, Ярослава Рудакевича, Мирона і Ярославу Сурмачів, й інших, квартети ,,Бандура'', ,,Верховина'', і ,,Волокити'', хори ,,Боян'' з Ню Йорку і Елизабету, ,,Трембіта'' з Нюарку, ,,Св. Духа'' у Брукліні, і інші хори, музичні школи і танцювальні студії, ансамблі музично-вокальні і бандуристів, танцювальні групи, драматично-хореографічні гуртки, акробатів, оркестри, включно із Маммерс з Філядельфії, фільми продуковані тут і рідному краю — відкриваючи їм закритий досі шлях до виступів на телевізії, щоб цим самим і не-українці змогли запізнаватись з культурними і національними надбаннями і досягненнями нашого народу і його відвічним змагом до волі. У цьому поході започаткованому з WATV русло 13 в Нюарку і WPIX з Ню Йорку та перериваному з матеріяльних причин, ,,Година . Українських Мелодій'' прямує через Боффало (WGR), Скрентон (WNEP-WILK), Філядельфію (WVUE, WPHL, WTAF, WKBS) Чікаґо (WCIU), до Вашінґтону (WFAN) і Ню Йорку (WBTB) включно, з рахунком балянсу 254 телебачень, успішно виконуючи важливу місію серед чужинного світу.

В боротьбі за наші церковні привілеї і принципи, ,,Година Українських Мелодій'', як це мало місце в Чікаґо, вступає в слушний мент в обороні правди, підтримує Патріярхат Української Католицької Церкви.

На цьому твердому, але одночасно сміливому, шляху ,,Годину Українських Мелодій'' і її керівника не злякали ніякі злобні критики та погрози, і кермуючись словами Івана Франка ,,Ми мусимо дати отвіт за міліони'' ,,Година Українських Мелодій з гордістю вступає у 26 рік свого існування.

Н.Н.

З журбою радість обнялась...

10-го липня ц. р. на Українському Цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку Ню Джерзі, відбулось урочисте посвячення пам'ятника над місцем вічного спочинку сл. п. проф. Івана Трухлого і його дружини Катерини з дому Здорик-Здориченко. Посвячення довершив Владика Митрополит Мстислав з асистою. Пам'ятник проєкту митця Блакитного-Нолдена з чорного ґраніту справляє надзвичайне враження простотою ліній та символікою: у лівому горішньому розі вертикальної плити — ажуровий православний хрест, а в центрі її нагорі — силюета первісної будови Св. Софії в Києві, немов би пригадка того, що саме там молодим учнем гімназії в Києві незабутній диригент І. Трухлий почав співати в хорі, полюбивши на все пізніше життя українські церковні напіви і хоровий український спів узагалі. А на могильних плитах — у професора один акорд з аранжованої ним колядки, і в обох — і в п-ні Катерини — згадка про участь їх обох у Визвольній Українській Боротьбі. Так сини дорогих Покійників — обидва українські лікарі — вшанували пам'ять своїх батьків та їхню невтомну життьову працю для України і української справи. Але не лише сини вшанували своїх батьків — українське громадянство численно прибуло з далеких околиць вклонитись пам'яті незабутніх друзів, незрівняному диригентові та вчителеві і видатній українській громадянці й матері.

Тризна відбулась у залі Сестрицтва при участи біля 60 присутніх. Там у теплій і щирій атмосфрі присутні згадали обох покійників „не злим тихим словом". Колишній прем'єр — міністер Карпатської України Юліян Ревай відзначив їхні заслуги так у рядах Українського театру в Ужгороді, як і в освітніх установах Карпатської України. Проф. Петро Стерчо. кол. учень Покійника, теплими словами згадав їх зокрема з бурхливих останніх днів Карпатської України. Інж. Леонід Романюк довголітній приятель родини Трухлих розповів про важкий, але завжди творчий життьовий шлях Покійних і в часи нашої Визвольної Боротьби, і в часи їхньої участи в закордонній подорожі Української Республіканської Капелі під батутою Олександра Кошиця, і в часі їхньої невтомної праці в культурно-освітній, педагогічній і диригенській галузі в Карпатській Україні, і на еміґрації в Словаччині, Німеччині і ЗСА.

На тризні були присутні українці зі всіх земель нашої Батьківщини, але зокрема численно була заступлена Карпатська Україна, що яскраво маніфестувало любов і глибоку вдячність Срібної Землі незабутнім Покійникам за їхній визначний вклад у відродження Закарпаття.

Д-р Юрко Трухлий чулими словами подякував присутнім за участь у посвяченні пам'ятника і на тризні. Зокрема склав він подяку кол. учениці проф. Трухлого Бланці Каган, представниці ізраїльтян—учнів Покійного [illegible] її зворушливу згадку.

Так поруч із журбою і жалем з нагоди смерти проф. Івана і Катерини Трухлих — вдячність і пошана до їхньої життьової праці для українського народу виповнила серця їхніх синів з родинами та всіх присутніх.

Л. Пав.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Клівленді, Огайо
повідомляє, що
в неділю, 11 вересня ц. р., о год. 4-ій по пол.
в залі СУМА (Школа св. Йосафата)
при 5720 Стейт Ровд, ПАРМА, Огайо
відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ КЛІВЛЕНДУ

ПОРЯДОК НАРАД:

1. Відкриття Зборів.
2. Обговорення передконвенційної осінньої організаційної кампанії, метою якої є придбати **3,000 членів до кінця року.**
3. Справа неактивних Відділів.
4. Внески і запити.
5. Закриття нарад.

В Організаційних Нарадах повинні обов'язково взяти участь представники всіх Відділів, як: голови, секретарі, касири, члени Контрольної Комісії і делегати останньої Конвенції. До участи запрошені також члени УНСоюзу.
(Не сміє бути **ні одного Відділу, щоби не вислав своїх представників** на ті важливі наради)

В нарадах візьмуть участь:
ЙОСИП ЛИСОГІР — головний предсідник УНС
ТАРАС ШМАҐАЛА — головний радний УНС
БОГДАН ФУТЕЙ — головний радний УНС
БОГДАН ДЕЙЧАКІВСЬКИЙ — обласний організатор

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:
Інж. Іван Фур, *голова*
Інж. Роман Возняк, *секретар*
Марія Федак, *касир*

Увага! **АУБУРН І ОКОЛИЦЯ!** Увага!
ТОВАРИСТВО „ЗАПОРОЗЬКА СІЧ" 283 ВІДДІЛ УНС, СУМА І Т-ВО „ЛЕМКІВЩИНА"
запрошує все Українське Громадянство на

СПОРТОВИЙ ЗДВИГ і ЗАБАВУ

що відбудеться
27 серпня 1977 р., на площі „Кейсі Парк"
(Недалеко Клюбу „Запорозька Січ")
North Division St., Auburn, N.Y.
До танців приграватиме оркестра „Сини Степів"
Спортові гри почнуться о год. 1-9 веч.
Забава від 9-ої год. веч.

ЕВРОКОМУНІЗМ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

правдою тут скомпліковані ще й тим, що те, як висловився один з дискутантів (не в „Свободі), засадничо є забава у „що би було, як би...", тобто, як будуть поводитися комуністи, конкретніше комуністи Італії і Франції, діставшись до влади.

Ті, які стають на захист еврокомуністів, не маючи прецеденсу де комуністи, прийшовши до влади, придержуються засад ліберальної демократії і шанують людські права, спираються на віру та на власну інтерпретацію марксистської науки. Противники ж покликаються на аналізу існуючої вже реалізації комунізму як суспільно — економічного ладу і на марксистську теорію економічного детермінізму.

Та найбільш емоційно наснаженим арґументом оборонців еврокомунізму є їхня „гіпотеза..., що еврокомунізм грізніший для Москви як для Заходу." Випливає вона з такого от міркування: до тітоїзму та маоїзму долучується ще одна „єресь"; це вказує на дальше розбиття в комунізмі; а кожне розбиття послаблює Москву бо, як каже П. Феденко, „комуністична Мекка втрачає віруючих."

Для вуха все це звучить приємно, та факти, одначе, показують, що до цього часу ані тітоїзм ані маоїзм не перешкодили Москві рости в силу і останньо серйозно поставити під загрозу некомуністичні позиції в дуже важній стратегічно й економічно частині світу — Африці. І навіть прихильник еврокомунізму у французькому щоденнику „Ле Монд" (1/6/77) твердить, що хоч „маоїзм був та ще дальше є джерелом дипломатичної і стратегічної небезпеки для Кремля, ...на ідеологічному фронті Москва легко зуміла загрозу стримати. Китайський ,модель' майже не має послідовників у світі, а навіть в Азії."

Промовчують тут оборонці еврокомунізму також факт, що засадничо еврокомуністи підтримують світову політику Москви та й навіть в Европі їхнє становище щодо НАТО і Варшавського пакту ідентичне з московським.

Каже П. Феденко: — „Треба правильно зрозуміти вагу цього процесу визволення комуністів у вільних країнах від послушенства Москві." Власне тому і ведеться оця дискусія. Та щоб дискусія не сходила на манівці, необхідно пам'ятати, що йдеться тут про офіційні комуністичні партії, а не комуністів як одиниць. Розчаровані комуністи, які „покинули віру у фальшивих пророків", яких то вичисляє п. Феденко у своїй статті, є дуже важливими свідками, але не для згаданого вище „процесу".

Дальше, є два дуже важливі питання. Перше питання — як далеко це „визволення" зайшло. Сам М. Бараболяк признає, що „оскарження еврокомуністів проти кремлівського комунізму більш стримані (у порівнянні з маоїстськими)." А Флора Люїс, головна дипломатична кореспондентка на Европу щоденника „Ню Йорк Таймс", яка то недавно у своєму репортажі подала лист Г. Снегірьйова, твердила вже після мадридської зустрічі і виходу книжки Курільйо, що найдальше в критиці Совєтського Союзу зайшов Курільйо, доказуючи, що СССР „не є ані демократичний, ані комуністичний, ані навіть соціялістичний. Італійська партія обмежує себе до позиції, що совєтська система була б зла для них, бо вони інші як росіяни, тоді як французи цього роду дискусії уникають."

Друге питання — чи цей процес визволення (властиво, треба б казати „визволювання", бо „визволення" вказує на завершення, дію вже доконану, а не процес) не іде занадто повільно. Чи заки він матиме якийсь більший вплив на боротьбу, яка тепер ведеться, не буде вже запізно? Або, парафразуючи образну мову народу, чи заки зійде сонце не виїсть роса очей?

Український Золотий Хрест
повідомляє, що

27-ий З'ЇЗД УЗХ

відбудеться
в днях 3. 4. 5-го вересня 1977 року на Оселі ОДВУ ім. О. Ольжича в Лігайтоні, Па.

В суботу, 3-го вересня — Ділові наради і вибір Нової Управи УЗХ.
Неділя, 4-го вересня присвячена пам'яті ОЛЕНИ ТЕЛІГИ у 70-річчя з дня народження і 35-ліття з дня Її героїчної смерти.
Год. 10-та рано: Служба Божа в українському православному обряді.
Год. 11-та рано: Служба Божа в українському католицькому обряді.
Год. 12:30 по пол.: Панахида по сл. п. Олені Телізі і всіх, що життя своє віддали за волю України.
Год. 2-га по пол.: Симпозіюм — „Олена Теліга у живому слові".
Год. 5:30 по пол.: Спільна вечеря з мистецькою програмою, присвяченою сл. п. Олені Телізі.

Закликаємо все Українське Громадянство і Друзів, численною участю звеличати постать героїні і поетеси.

Адреса Оселі:
Ukrainian Homestead
RD. № 2, Box 204, Lehighton, Pa. 18235
Tel.: (215) 377-4621

Головна Управа УЗХ

Замість квітів на свіжу могилу
св. п. Олени Головід
складаємо 30.00 долярів
на Патріярший Фонд.
Галина, Богдан ВОЛОШИНОВИЧ

Політв'язень пише про трагічне становище Молдавії

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — У самвидаві поширюється звернення молдавського політичного в'язня Ґеорґе Гімпу до керівника Спілки письменників Молдавії, в якому розкривається широка картина національного, політичного, соціяльного та економічного поневолення цієї „суверенної республіки" СССР. Розповідь Гімпу в багато дечому пригадує становище в Україні та інших неросійських республіках.

Передаємо повний текст цього документу:

Відкритий лист Георга Гімпу
до Верховної Ради Молдавської РСР, Першого секретаря Спілки письменників Молдавської РСР, Павла Боду

Шановний Павле Боду!

В „Литературной газетє" з 9 березня ц. р. я познайомився з Вашими „Сторядками публіцистики". Ви виявили себе у новій ролі, а саме в ролі оборонця прав і свобод. Правда, я, як людина, яка Вас знає, неабияк почервонів перед моїми товаришами — українцями, євреями, вірменами, лотишами, росіянами та іншими, для яких доля їхніх народів, демократія, права і свобода людини не тільки слова. Питання чому президент такої великої держави, як США, прийняв виселеного з СССР „відступника і кримінального злочинця" Буковського, виправданий з Вашого боку. Запевняю Вас, що ні президент Картер, ні Буковський не приділяють навіть уваги Вашому питанню. Але, як Ваш земляк, я міг би відповісти Вам частинно на нього, а можливо, і на інші питання, бо хоч з Буковським я особисто ніколи не зустрічався, я переходжу через ті самі місця, по яких ходив він; спілкуюся з тими самими політичними в'язнями, з якими спілкувався він, сплю, можливо, на тому ж в'язничному ліжку, на якому спав він, — голодний (тут годують за 10 рублів на місяць), хворий, понижений і покривджений — тільки за те, що домагався пошанування прав людини, домагався запевнення про те, що завтра не будуть розстрілювати невинних людей, як це було свого часу. А що це можливе в умовах правдивої демократії, він змагав до неї.

Чи можете Ви це зрозуміти? Чи можете Ви зрозуміти, що від проголошення прав, про які Ви говорите, до дійсного здійснення їх, так само далеко, як далеко від землі до неба? Пригадайте хоч би про ту цензуру, що її перевели над кожним Вашим рядком, над кожною Вашою думкою редактор, главліт і інші особи. Пригадайте, як „легко" Ви і Ваші колеги-письменники „прописають" свої книжки. Пригадайте і добре обміркуйте, що означає Ваше „право на справжню свободу творчости". Далі Ви захоплюєтеся „найбільш передовою в світі демократією", вигукуєте, запитуючи: „А моя Молдавія?"

Я приголомшений Вашим дешевим криком „патріота". Дозовольте запитати Вас, де Ви були, коли з тої „дорогої" Вам Молдавії вивозили на неминучу смерть в Сибірі цілком невинних людей? Або, коли в 1946-47 роках Ваші земляки пухли і вмирали в наслідок штучно викликаного голоду? Де Ви були і де Ви є зараз, коли людей запроторують в тюрми і табори, звільняють з роботи чи вузів, пришиваючи їм ярли націоналіста? Призадумувалися Ви над тим, що дії тих людей не виходять поза межі конституції чи норм і принципів міжнародного права? Більшість з них переслідували тільки за те, що вони люблять свою націю, свій народ, мову, культуру, свою історію. Невже ж Вас не хвилює вопіюще становище, що в Тирасполі, Бендерах та інших містах Радянської Молдавії не має ні одного дитячого садка, або школи з навчанням на рідній мові, а в Кишиневі їх тільки декілька? Встали Ви хоч одного разу з ліжка ранком, щоб подивитися, як у відкритих, запорошених грузовиках везуть неначе худобу Ваших братів по крові (між ними і діти, яким далеко до 18 років) в Кишинів на найбільш важку роботу — на будівництво? А скільки з них отримує квартири в Кишиневі? Правдоподібно — 10-12 відсотків. Більшість цілий час в дорозі, або живуть в підвалах, як наприклад, мій син. І таке становище не тільки в Кишиневі. Нарешті, де Ви є шановний Павле Боду, коли діловодство і судочинство, всупереч Конституції, провадиться російською мовою, або коли через накинуту нам силою і непридатну для нашої мови російську абетку наші діти мають з правописом стільки труднощів і, сказавши правду, залишаються у цьому питанні неграмотні.

Усі подібні проблеми, як і в нашій Молдавії, так і в Україні, Вірменії, Литві, чи в Росії — Вас не хвилюють, а Буковського — так. Вас не хвилюють „мрії" і сподівання наших „дідів", наших предків.

Предки? Двотисячні, однотисячні, столітні предки, — всі вони закликали нас берегти як зіниці в оці чистокровну єдність народу: охороняти і берегти, сприяти розквітанню їх священної землі, їх мови, їх культури з найдавнішими традиціями і звичаями. Ось їх ідеал, їх мета, їх заповіт нам.

Та Вам, шановний Павле Боду, байдуже хто Ви, якою мовою розмовляєте, які права Ваших земляків топчуть, де поховані Ваші предки, байдужа навіть трагедія, що стрінула братів по крові по той бік Прута на початку березня ц. р. Вам байдужа доля і честь Батьківщини-Матері, історія усього румунського народу, який віками пробивався важче і більш болісно ніж рослина скрізь окопи. Цілком можливо, що Ви навіть не признаєтеся... (неясно), а де там, щоб докласти зусиль, щоб відбудувати єдність, з'єднати обидва береги Пруту під трикольоровим прапором. Але на тлі цього, з певністю можна сказати, що Вам байдужий тільки пост керівника організації письменників Радянської Молдавії, який Ви займаєте у висліді найдемократичніших виборів, від 1965 року.

Треба сподіватися, що займаєте Ви його через особливі заслуги.

Ваш земляк
Ґеорґе Гімпу

Замість квітів на свіжі могили
св. п. Евгенії Макарушки і
св. п. Ольги Коренець
складає 20.00 долярів
на Український Науковий Інститут Гарвардського університету —
Марія КАРПЕВИЧ

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що в суботу, 20-го серпня 1977 року
відійшов у Вічність на 89-му році життя,
наш Дорогий БАТЬКО І ДІДУНЬО

бл. п.

Проф. ЮРІЙ СПІЛЬНИЧЕНКО

ПАНАХИДА — в понеділок, 22-го серпня 1977 р., о год. 7:30 веч. у Св.-Троїцькій церкві при 359 Брум вул. в Ню Йорку, Н. Й.

У вівторок, 23-го серпня 1977 р., о год. 9-ій ранку — ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА в тій же церкві, після Служби Божої Тлінні Останки будуть перевезені на український православний цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:
доньки - АЛЛА з чоловіком ІГОРЕМ ЧЕРНИ
внуки — НАТАЛОЧКА І АНДРІЙКО

З волі Всевишнього, по короткій недузі,
прийнявши Найсвятіші Тайни,
16-го серпня 1977 року відійшов у Вічність,
у Філядельфії, Па., на 91-му році життя,
наш Дорогий БАТЬКО, БРАТ І ДІДО

бл. п.

ІВАН ОСИП ТРИТЯК

народжений 30-го січня 1887 р. в Судовій Вишні, повіт Мостиська, Україна, абсольвент прав в Українському Тайному Університеті у Львові, колишній повітовий організатор читалень „Просвіта", „Соколів", „Січей" і кооператив, учасник процесу „101" у зв'язку зі смертю Адама Коцка на університеті у Львові, сотник австрійської армії, в'язнений в часі відплатних акцій проти польського уряду, управитель кооператив і фабрики в Судовій Вишні, керівник фабрики „Суспільний Промисл" у Львові і на Шлеську, в'язень в Березі Картузькій, учасник Листопадових подій в Самборі й Судовій Вишні, б. член „Військової Управи", у ЗСА довголітній член управи „Українська Щадниця" й працівник адміністрації щоденника „Америка", член українських товариств і організацій та колишній представник світової організації „Есперанто".

ПАРАСТАС — в похоронному заведенні Насевичів при Френклін і Бравн вулицях у Філядельфії, Па., в неділю, 21-го серпня 1977 р., в год. 7:00 вечора.

ПОХОРОН — в понеділок, 22-го серпня 1977 р., з того ж похоронного заведення до українського католицького собору НЗПДМ, а опісля на українському католицькому цвинтарі в Факс Чейсі.

В смутку:
ОЛЕГ — син
і Рідні в Україні й чужині

Замість квітів на могили
сл. п. інж. Василя Заброцького
сл. п. інж. Григорія Андрусишина
складають 50.00 долярів
на Український Науковий Інститут в Гарвардському університеті.
Д-р Юрій і Віра КУШНІР

У глибокому смутку над свіжою могилою
нашого Невіджалуваного Приятеля
бл. п. проф. Івана Повха
для вшанування Його св. пам'яті
складаємо 50.00 долярів
на Катедру Українознавства при Гарварді.
Осип і Ольга КОРОПЕЇ

Після тяжкої недуги, з волі Всевишнього, відійшов
від нас у Вічність на 76-му році життя,
наш Найдорожчий, Незабутній
ЧОЛОВІК, ТАТО І ДІДУСЬ

бл. п.

Інж. СЕРГІЙ ЗАХВАЛИНСЬКИЙ

Майор Армії УНР, лицар Ордену Залізного Хреста, нар. в Носівці на Чернігівщині.

ПОХОВАНИЙ на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж., 6-го серпня 1977 р.

•

В 40-ий день Його смерти буде відправлена

ПАНАХИДА

на місці Його Вічного Спочинку в неділю, 11-го вересня після Служби Божої.

ВАЛЕНТИНА — дружина
ГАЛИНА — дочка з чоловіком СТЕПАНОМ МАКСИМЮКОМ
ІРИНА І БОГДАН — внуки
В. ЯВОРСЬКИЙ з дружиною ВІРОЮ і донькою НАДІЄЮ

Округи УНСоюзу Стейту Ню Джерзі
НЮАРК, ДЖЕРЗІ СИТІ, ПАССЕЙК і ПЕРТ АМБОЙ
— влаштовують —
в неділю, 28-го серпня 1977 року
година 12-та дня
в Українському Селі, Бавнд Брук, Н. Дж.

СТЕЙТОВИЙ ДЕНЬ УНСОЮЗУ

Програма дня: ТАНЦЮВАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ СУМА з ДЖЕРЗІ СИТІ, НАЦІОНАЛЬНІ ТАНЦІ СУМА З КАРТЕРЕТ І ДУТА ОРКЕСТРА ЄВАНГЕЛЬСЬКОЇ ЦЕРКВИ З ЮНЬЙОН. ВИГРАША ТА РІЗНІ РОЗВАГОВІ НЕСПОДІВАНКИ ДЛЯ МОЛОДІ.
• ЗАБАВА при звуках оркестри „ВИШИВКИ" — Б. ХОМУТ •

ДО УЧАСТИ ЗАПРОШУЄТЬСЯ ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО ТА ЧЛЕНІВ СОЮЗОВЦІВ УСІХ ДОВКОЛИШНІХ МІСЦЕВОСТЕЙ СТЕЙТІВ НЮ ДЖЕРЗІ, НЮ ЙОРКУ І ПЕНСИЛЬВЕНІЇ.

У Гантері відбувся...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

ного комітету) — не могли помістити всіх прибулих.

До похоронної церковної відправи стануло 5 духовників: о. декан Б. Волошин, о. проф. М. Дирда, ЧСВВ, о. І. Жолкевич з Торонта, о. О. Гошуляк з Торонта і о. митрат В. Андрушків. Проповідь у церкві виголосив о. декан Б. Волошин. На попередній відправі в похоронному закладі і в церкві співав місцевий церковний хор, скріплений співаками з кількох великих хорів ЗСА і Канади. В автокаді, що їхала на досить віддалений цвинтар між містечками Гантером і Теннерсвіллем, де українці мають свою відокремлену частину і де спочиває вже мати покійного Івана Володимира, було — за підрахунком стейтової поліції — 360 автомобілів, що їхня довжелезна валка тяглася дві милі. Приявних було коло 2.000 українських людей. Над свіжою могилою промовляли п. Бігун з Клівленду від проводу ОУН, ред. Мастикаш з Торонта передав привіт від хворого у шпиталі в Торонто голови ПУН-у ред. Штуля-Ждановича — і д-р І. Макаревич — від Церковного комітету. Співом сумовитого ,,Чуєш, брате мій'' закінчився похоронний обряд На традиційну тризну в мотелі ,,Ксеня'' явилося близько 400 осіб: численні пані із сусідства допомагали горем прибитій пані Олі Кобзяр та іншим паням з родини Покійного влаштувати традиційне післяпохоронне прийняття. Майстром церемонії був мистець Едвард Козак, який започаткував чергу промов зворушливою згадкою, як то Покійник передав був топірець для свого правнука Марка (від найстаршої доньки Люби з свого першого подружжя і внучки Юліяни) — і той правнук разом із своєю все ще молодою бабунею вперше прибув до Гантеру — на похорон свого прадіда.

Далі промовляли: Іван Кедрин (від приятелів Покійного), о. проф. Дирда, ЧСВВ (від парохіян), п. Стебельський з Ірвінгтону, Н. Дж. (від ,,Чорноморської Січі''), В. Гентіш (від Союзівки), артист Пінот-Рудакевич (від діячів сцени), Ю. Савицький (від молоді), — д-р Гутник (від Спортового Т-ва ,,Ужгород''), мистець М. Мороз (від гантерських мистців), мгр Стеткевич (від Братства 1 Української Дивізії), Уляна Старосольська (спомин про свою подорож автом з Покійним), о. крил. Смик; інж. Рогожа прочитав знайдений у молитовнику своєї мами вірш. Найстарший син Покійного Андрій (,,Мак'') подякував усім, що вшанували покійного Батька.

Похорон попередили Панахиди в похоронному закладі у четвер і п'ятницю мин. тижня. Відправляли їх названі вгорі духовники. На Панахиді у четвер, 18-го ц. м., промовляли о. Жолкевич, давній приятель Родини Покійного, який щорічно приїздив з Торонта до ,,Ксені'', — п. Бук (від Т-ва св. Софії), о. кан. В. Андрушків і інж. Р. Рогожа (від Пласту). На Панахиді у мин. п'ятницю промовляли: п. Р. Крупка (від ОДВУ), д-р В. Комаринський (від Карпатського Союзу) і ред. О. Питляр (від родини).

Майже всі промовці, крім прославлювання Покійного, як колишньогс підпільника-бойовика, спортсмена, що відіграв історичну ролю в історії українського спорту, зразкового громадянина і хрустально чесної людини із шляхетною вдачею та манерами джентельмена, апелювали до Вдови і його дітей, щоби зберегли відпочинкову оселю ,,Ксеня'', яка є чимось багато більщим, як тільки мотелем і місцем відпочинку, бо це центр цілої української громади Гантеру і околиці. Вдова, пані Оля і діти Андрій, Юрко та Петро, як теж дочка Оксана і сестра Оля Черник, що живуть в ЗСА, як теж найближча родина вдови пані Олі, глибоко зворушені таким масовим виявом пощани до Покійного, який здвигнув і любив свою ,,Ксеню'', рішили спільними силами продовжувати те його діло. На цьогорічний зимовий сезон ,,Ксеня'' буде закрита, але у літньому сезоні 1978 вона буде відкрита, і мистець Е. Козак заповів, що він знову переводитиме у ,,Ксені'' свою індивідуальну виставку. Багато постійних відвідувачів тієї оселі, які прибули на похорон, запевнили Родину Покійного і один одного, що вони надалі будуть переводити свої літні ферії у ,,Ксені'', бо так напевно бажав би собі незабутній покійний Іван Володимир Кобзяр.

УВУ став місцем і осередком...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

темою та запізнатися із його тонким відчуттям поезії. Проф. д-р С. Чорній доповідав вичерпно і систематично про Леся Курбаса, як творця українського модерного театру (28.VII.), а черговий вечір (2.VIII.) був присвячений постаті видатного українського вченого-педагога та виховника, проф. та поч. д-ра УВУ Григорія Ващенка — у десятиліття його смерти. Зокрема важливо, що його заслуги накреслили два викладачі, які вже вийшли із УВУ: д-р О. Сидоренко-Квірмбах із Чікаго) ,,Думки Г. Ващенка про естетичне виховання української молоді") та д-р О. Кисілевська-Ткач із Мейплвуду, у Ню Джерзі (,,Г. Ващенко та його метода навчання"). Обидві прелеґентки виступили на тлі загальної сильветки, накресленої у вступнім слові ректором УВУ. Проф. д-р В. Янів читав теж чергову доповідь (5,VIII.) про ,,Нездоланний дух української жінки" — на підставі документальної книги, опублікованої нещодавно Українським видавництвом ,,Смолоскип" ім. В. Симоненка. Доповідь була ілюстрована численними діяпозитивами вишивок із тієї книжки та інтерпретацією поезій Ірини Сеник, Ірини Стасів-Калинець та Стефанії Шабатури, написаних у лаґері ч. 3. біля Барашева у Мордовії. Асистент при катедрі мистецтвознавства УВУ д-р І. Шумська - Мороз запізнала (7.VIII.) мюнхенську громаду із життям та творчістю відомого нашого — сьогодні вже інтернаціонально визнаного — маляра Василя Курилика, на підставі висвітлення трьох документальних фільмів. Слідували дві доповіді радника Костя Варварова на дуже актуальну тему: ,,Права людини у світлі Гельсінкської угоди'' (8.VIII.) та ,,Арнольд Давидович Марголін — у 100-ліття народин" (9.VIII.) Цією доповіддю нав'язав УВУ до циклу статтей, присвячених цій небуденній постаті, які були вміщені в останнім числі німецькомовних ,,Записок Товариства Спріяння Українській Науці", завдяки старанням проф. д-ра Й. Ліхтена із Риму, який тепер працює над жидівською проблематикою у творчості І. Франка.

Зовсім інший характер мав авторський вечір поетесси Зої Когут з Австралії, яку представив численно зібраній авдиторії Ректор і яка виявила свій небуденний рецитаторський та драматичний талант при рицитуванні своїх сатир. Останній дотепер вечір був присвячений доповіді д-р Дарії Маркусь із Чікаґо, яка представила висліди своєї праці про проблему етнічного виховання — на прикладі української спільноти у Америці (12.VIII.)

В такий спосіб практично зарепрезентовано завдання УВУ, що має не тільки служити науці, але статися центром культури життя української діяспори, до чого дуже надавалися виступи наших письменників, фільмові покази, ознайомлення з мистецькою творчістю наших жінок-політ-в'язнів, чи тонка інтерпретація поетичного слова модерних поетів, як теж ознайомлення із сміливими спробами інновацій у нашому театральному житті.

З наукового погляду мало незаперечне значення продовження праць семінара, присвяченого питанню українсько-польських відносин: 27.VII. доповідав проф. д-р Б. Осадчук про ,,Польсько-українські стосунки 1939-45 рр. у дзеркалі польської мемуаристики та публіцистики". Сконцентрування уваги на педагогічні проблеми стояло у безпосереднім зв'язку із педагогічним курсом УВУ, який тривав в часі 18.VII. - 2.VIII. і закінчився товариською зустріччю професорів та курсантів, що провели декілька годин на дружній розмові за кавою та солодким. До речі, приїзд низки викладачів із Америки на педагогічний курс УВУ дав змогу організувати Центральному Представництву Українсьої Еміґрації у Німеччині, у співдії із УВУ, окрему педагогічну нараду (23.VII.) за участю делеґатів із Німеччини, Франції, Бельгії та Англії, яка прийняла низку важливих постанов, що матимуть важливе значення для української діяспори у Европі.

Пам'яті Михайла Шибінського

Ембридж, Па. — Українська громада втратила загальновідомого, щирого працівника на народній і церковній ниві, похоронивши бл. п. Михайла Шибінського, який заснув вічним сном у четвер, 14-го липня ц.р.

Бл. п. Михайло Шибінський народився 14-го листопада 1899 р. в селі Береги пов. Ліско, Західня Україна. Був учасником наших визвольних змагань. До Америки приїхав вперше в 1927 році. Заробивши трохи грошей вернувся до рідного краю, там побудував нові будинки і влаштував дещо до господарки, але не вистачало йому досить грошей, щоб це все заплатити і він вибрався знову в 1932р. до Америки, до своїх братів, які проживали у Джонставні,Па. Тяжко працюючи по копальнях твердого і м'якого вугілля, він нарешті рішився осісти в Ембриджі. Тут, оселившися, бл. п. Михайло Шибінський знайшов нашу українську громаду, в якій щиро працював ціле своє життя. Він очолював українські організації, до яких і належав: як Братство св. О. Николая, Відд. 276-ий УНСоюзу, Т-во П. Шереметь, Відд. 5-ий УРСоюзу. Був основником і головою місцевого Відділу УККА при українській православній церкві. Був дуже працьовитий і жертвенний на різні народні і церковні цілі. Коли був в Ембриджі Відділ ОДВУ, він також був дуже діяльним членом цього Відділу.

Покійний залишив у великому смутку дружину Марію, синів Мирослава, Володимира і двох внуків у Львові, сестру у Перемишлі.

Похорон Покійного відбувся у неділю, 17-го липня ц. р. з української православної церкви св. Володимира, для якої він склав багато праці і пожертв. Майже ціла громада брала участь у похороні, а також були присутні громадяни з української католицької церкви.

Тлінні останки Покійного спочили на місцевому цвинтарі ,,Економі''. Над могилою Захарій Коваль попрощав Покійного від нашої цілої громади. По похороні в церковній залі відбувся поминальний обід, а по обіді знову З. Коваль згадав про заслуги Покійного для нашої громади. Наприкінці закликав присутніх, щоб вшановуючи Покійного дещо зібрати на народні цілі. Збірка принесла двісті долярів, які рішено розділити по половині: 100 долярів на Українську Радіопрограму в Піттсбургу, а 100 дол. на фонд Катедри Українознавства при Гарвардському університеті.

Вся наша українська громада з великим жалем прощає зразкового і доброго громадянина, який віддав дуже багато праці на громадській ниві.

Теодор Грицик

Участь українців у фестивалю народів у Скенектаді

У Скенектаді, Н. Й., 15 миль на захід від Олбані, столиці Нюйоркського стейту, 14-го травня ц. р., відбувся третій фестиваль народів при участі біля 20 національних груп. Заходом 99-го Відділу СУА у Вотервліті, головно його культурно-освітньої референтки, Іванни Бучак, і Відділу ОЖ ОЧСУ в Амстердамі, його голови Д. Свідерської та членок обох Відділів, український павільйон з українськими стравами й печивами, виставкою народного мистецтва звернув загальну увагу багатотисячної публіки, що заповнила площу музею та його будинок. Були картини Наталії Содоль-Дзядів, кераміки Люби Мицик, показ писання писанок демонстрували Марта Свідерська та Петро Шевчук. Перед українським павільйоном, що був зараз при вході на площу, Я. Кушнір у козацькому одязі демонстрував гру на бандурі. В будинку були два манекени в українських одягах, полтавському й гуцульському, виставка українських жіночих одягів, зразки вишивок, карта України. Висвітлювано високомистецький фільм Святослава Новицького ,,Писанка'' з поясненнями п. Міллєр. Українська танцювальна група ,,Верховина'' у Вотервліті виступала двічі з українськими танками при звуках оркестри І. Ротка з Коговзу. Заповідав студент Степан Карабін, що подавав деякі інформації про Україну та її спротив проти московського комуністичного режиму. Виставлено літературу про Україну англійською мовою. Виставку українського народного мистецтва зорганізувала Дарія Якубович. У трьох числах місцевої ,,Скенектаді Ґазетт'' поміщено прихильні статті та інформації про участь українців у фестивалі. Українське жіноцтво вклало багато праці, щоб гідно зарепрезентувати українську культуру. (І. Д.)

Український фестиваль танку й пісні у Трой

Трой, Н. Й. — Заходом гуртка любителів мистецтва при Свято-Миколаївській парафії у Трой та при фінансовій допомозі Мистецької Ради Нюйоркського стейту відбувся в Українському Народному Домі у Трой курс українським танців під проводом маестра Роми Прийми-Богачевської та маестра Романа Строцького, що тривав 9 місяців. У ньому брало участь біля 40 осіб молоді різного віку з Амстердаму, Вотервліту, Коговзу, Олбані, Скенектаді і Трой. На закінчення курсу відбувся фестиваль українського танку й пісні. 15-го травня ц. р. у залі Гадсон Веллі коледжу у Трой. Програму почали привітом учасниць і учасників курсу, потім: ,,Козачок'' і ,,На базарі'' — хореографія Р. Богачевської. Танкові точки чергувалися з виступами співочого гуртка ,,Промінь'' Святоюрської школи в Ню Йорку під керівництвом проф. Богданни Волянської, що відспівав низку пісень при супроводі гітаристів О. Мандзія й Б. Прятки та акордеоніста Л. Рудзінського. І народні пісні, виконані з чуттям, удуховлено, неначе ,,спірічувл сонгс'' і модерні веселі, естрадні пісні, виконані з темпераментом, нагороджувано бурею оплесків. Наша молода диригентка, проф. Б. Волянська, відома з того, що вона інтерпретує наші пісні в оригінальний спосіб так, що вони звучать зовсім по-новому.

Курсанти виконали забутого аркана, що його чомусь так рідко тепер виводять на наших сценах. Гості танцюристи з Ню Йорку: М. Комічак, Н. Лазірко, М. Мандзій і Л. і Р. Строцькі виконали метелицю, Л. Лазірко відтанцювала танок ,,веселе дівчина'', відтак, гості танцюристки з Ню Йорку: Н. Лазірко, М. Мандзій, С. Назаркевич і О. Яценко відтанцювали ,,гуцульську фантазію'' — всі ці точки — хореографія Р. Богачевської. Курсанти відтанцювали гопачка, відтак гості танцюристи: М. Комічак, А. Цеґельський, О. Русинко, Л. і Р. Строцькі відтанцювали характеристичний танок ,,козак Нитка'', вкінці гопака, гореографія Р. Строцького. Бандурист М. Комічак відіграв на бандурі в'язанку українських пісень. Вкінці дві дівчинки вручили маестрові Ромі Богачевській китицю троянд.

Після фестивалю відбулося прийняття для гостей, курсантів і батьків. Промовляли: інж. М. Герець, голова гуртка любителів мистецтва, що вклав найбільше праці, який подякував маестрові Р. Богачевській і маестрові Р. Строцькому за ведення курсу танців та за фестиваль. Д-р О. Якубович подякував інж. М. Герцеві, директор курсу Я. Скларик дякував батькам, ред. І. Дурбак підкреслив незвичайну посвяту для курсантів і високий професійний рівень провідників курсу: Р. Богачевської та Р. Строцького, як теж небуденний диригентський талант проф. Б. Волянської, що вишколила свій молодечий хор, немов музичний інструмент і вичарувала на ньому красу української пісні. Багато батьків причинилося до успіху і курсу й фестивалю, годі їх усіх вираховувати, але їм всім належиться признання й подяка.

Цей курс українських танців сповнив своє завдання: підвищив рівень виконування наших танців серед існуючих українських танцювальних груп. Наша молодь з цілої округи мала добру нагоду ближче пізнатися, зжитися, заприятелювати. На жаль мало було хлопців, більшість дівчат, що стало вже загальним явищем! Деякі наші хлопці з незрозумілих причин бокують від наших народних домів і імпрез. Варто створити постійну окружну танцювальну групу, що продовжувала б свої проби, свою програму та час-до-часу виступала перед нашою й неукраїнською публікою в літніх фестивалях і пописах молоді, чи поширюючи добру славу про українську спільноту.

• У зв'язку з цим удатним курсом і фестивалем варто подати короткі дані про їхніх інструкторів. Рома Прийма-Богачевська почала свої виступи, як солістка балету Українського оперного театру у Львові в 1943 р. Вона відбула потім кілька турне по західній Европі як солістка. До Канади прибула в 1949 р. і до 1951 р. виступала в Монтреалі, Торонто, Вінніпеґу із самостійними балетними вечорами. В 1951 р. прибула до Америки, де спершу виступала на телебаченні, брала участь в українських мистецьких імпрезах. У 1960-63 рр. відбула турне по Европі, пізніше в Середній Америці із самостійними виступами. В 1964 р. заложила в Ню Йорку балетну школу, веде її вже 13 років з великим успіхом. Вона поставила балети: ,,Попелюшка'', ,,Квіт папороті'', ,,Пер Ґюнт'', виступала на трьох фестивалях у Ґарден Стейт Парквею (Ню Джерзі), у 200-ліття ЗСА зорганізувала балет ,,Змагання за волю'' й виступала з ним у Вашінґтоні, і в Ґарден Стейт Парквей. Крім Ню Йорку вела балетні курси у Ґлен Спей, Ірвінґтоні, Трой. Вона хоче передати своє професійне знання танкового мистецтва на високому рівні молодому поколінню. Вона вишколила багато інструкторів танців, що з успіхом продовжують українське танкове мистецтво. Цього літа вона вела школу українських танців на Верховині, Ґлен Спей, Н. Й. від 17 до 31-го липня. Добре було б, щоб курси українських танців відбулися в кожному нашому осередку, під керівництвом вишколених інструкторів.

Роман Строцький від молодих літ мав замилування до танців, від 16-го року життя виступав у Пассейку в танцювальній групі Зайченка, потім О. Гензи, Р. Стеткевича та Роми Прийми-Богачевської. В Европі студіював у балетній школі Д. Констaнтинова, в Мадріді. В 1969 р. виступав в Австралії в Перті, Мелборні, Гобарті, Сиднеї, Аделайді. Від 1970 — 73 рр. працював як інструктор танців. В роках 1973—74 виступав в Радіо Сіти Ню Йорк в Рокфеллер центрі. Учив танців у Віллімантику, Конн., Філядельфії, Трентоні, Пассейку, Ірвінґтоні. Мрією Р. Строцького є створити об'єднання українських танцювальних груп, відбувати фестивалі українського танку щороку на професійному рівні. Він старається вишколити професійних інструкторів танців, щоб могли вчити танців, наших дітей у школах від 8-го року життя, плянує вибрати найкращих наших танцюристів для виступів на американських сценах і телебаченні.

Вкінці варто згадати що цей курс танців продовжує світлі традицiв курсу танців нашого першого балетмайстра Василя Авраменка, що відбув у Трой свій курс у 1928 р. Одним з учасників того курсу був Ярослав Склярик, директор курсу в 1976-77рр.

Наші мистці танку: Рома Прийма-Богачевська та Роман Строцький, продовжують традиції В. Авраменка, що відновив український танок, показав його на сцені і здобув признання цілого світу, захопивши українську публіку і неукраїнську українськими танцями, що у збереженні нашої самобутности відіграють значну ролю. Якщо всі українські діти матимуть змогу відбути курс українських танців, то вони цього ніколи не забудуть, що вони українського роду.

В далекій Австралії, в кожній католицькій парафії, є ,,Айріш денс енд драм бенд'', що виступає щороку на великій параді в день св. Патрика, патрона Ірляндії. Ірляндці втратили свою мову, але зберегли свої народні танці (,,айріш джіґ'') і це їх тримає разом і не дає забувати про свою батьківщину.

Іван Дурбак

ТАРЗАН, Ч. 7806. Крапля надії

Ти дійсно плянував застрілити нас, Помпусе?..

Я не міг зробити того, Тарзане!...Також страшно мені жаль, що так поступив із Фавн!

Замість безпечної гадюки, я підставив отрутну...

А може вони ще не фільмували ,,сцени самогубства"!!!

Я все одно хочу вертатися назад і прийняти заслужену кару!

Спішімся!...Може так як у фільмах і це закінчиться щасливо.